

An abstract graphic on the left side of the page. It features a solid black rectangular area. Overlaid on this black area are several thick, hand-drawn yellow lines. These lines are dynamic and expressive, with some starting from the top left and curving downwards, and others branching out horizontally. The lines have a slightly grainy, textured appearance, suggesting they might be made with chalk or a thick marker.

Valkenheide 85 jaar jeugdzorg

De jeugdzorg van Valkenheide

in de regio van de Veluwe

in de provincie Gelderland

in de regio van de Veluwe

in de provincie Gelderland

in de regio van de Veluwe

in de provincie Gelderland

in de regio van de Veluwe

in de provincie Gelderland

in de regio van de Veluwe

in de provincie Gelderland

in de regio van de Veluwe

in de provincie Gelderland

in de regio van de Veluwe

in de provincie Gelderland

in de regio van de Veluwe

in de provincie Gelderland

in de regio van de Veluwe

in de provincie Gelderland

in de regio van de Veluwe

in de provincie Gelderland

Valkenheide

85 jaar jeugdhulpverlening

Valkenheide - Maarsbergen - 1996
herziene uitgave van 75 jaar Valkenvlucht

Opvoedingsgesticht „Valkenheide“
Directeurswoning.

Opvoedingsgesticht „Valkenheide“.
Jongenshuis A.

Opvoedingsgesticht „Valkenheide“.
Ambtenaarwoningen

Opvoedingsgesticht „Valkenheide“.
„Landbouwbedrijf“.

VOORWOORD

Met trots presenteren wij U dit historische boek over Valkenheide.

Met dit boek willen wij een indruk geven van 85 jaar Jeugdhulpverlening. Het is een beeldverhaal geworden, met weinig tekst.

Al 85 jaar lang tracht Valkenheide antwoord te geven op de hulpvraag van die jongeren in Nederland, die de hulp het hardste nodig hebben. De manier waarop hulp wordt gevraagd en de methodes waarop die hulp wordt geboden, zijn door al die jaren grondig gewijzigd. Wat door de jaren heen gebleven is, zijn jongeren in nood, jongeren vastgelopen in hun leven. Wat gebleven is voor deze jongeren, is de kans om op Valkenheide een nieuw begin te maken en kwaliteiten te ontwikkelen om het leven buiten beter aan te kunnen.

Het boek, dat nu voor U ligt, is een uitbreiding van het boek "Valkenvlucht", uit 1984. Dit boek is uitverkocht. Bovendien is er sindsdien veel gebeurd. Het belangrijkste is de fusie van Valkenheide met het internaat "de Schutsluis", te Doorn. Dankzij het enthousiasme van enkele medewerkers is het gelukt om "Valkenvlucht" te herdrukken, maar ook de geschiedenis van de Schutsluis in beeld te brengen en verslag te doen van de ontwikkelingen in de laatste 12 jaar.

Wij hopen dat velen die door de jaren heen waren betrokken bij Valkenheide of bij de Schutsluis stukjes van hun geschiedenis in dit boek herkennen. Voor mensen die betrokken zijn bij het Valkenheide van nu, is het goed om te zien hoe het ontstaan is. Voor de toekomst geeft dit boek een weergave van de kracht en de flexibiliteit van Valkenheide. Op deze kwaliteiten zullen jonge mensen nog jaren een beroep doen. Jongeren die hulp vragen zullen nog jaren hier een antwoord kunnen krijgen.

W.H. Kooiman
directeur

Maarsbergen, september 1996

HET BEGIN. In haar zitting van 20 augustus 1907 besloot de Synode van de Nederlands Hervormde Kerk te 's-Gravenhage over te gaan tot oprichting van een "Opvoedingsgesticht vanwege de Nederlandsche Hervormde Kerk voor jongens". Aanleiding was de invoering op 1 december 1905 van "de Kinderwetten" van de minister van Justitie, Cort van de Linde. Nadat de Akte van Stichting was gepasseerd, was het de eerste taak van het Bestuur te zoeken naar "een gezonde streek, goedkope grond, enigszins geïsoleerd en toch niet al te ver van een spoorweghalte verwijderd".

ACTE VAN STICHTING

der Stichting

„OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE DE NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK"

Gevestigd te 's-GRAVENHAGE,

verleden voor den Notaris Mr. L. Eikendal te 's Gravenhage den 2en September 1909.

ARTIKEL 1.

Het doel der Stichting is de opname, de duurzame verzorging, de geestelijke ontwikkeling en de bevordering van de algemeene lichamelijke opvoeding van minderjarigen, en wel:

1e. van jongens, vallende onder strafrechterlijke dwangopvoeding,

2e. van jongens, vallende onder civielrechterlijke dwangopvoeding,

3e. van zoodanige minderjarigen, welke volgens het oordeel van het Bestuur voor opneming in het gesticht in aanmerking komen,

zoomede het doen van alle handelingen, welke, naar het oordeel van het Bestuur, middellijk of onmiddellijk met zoodanige opvoeding en verzorging verband houden.

*Global Begroting voor het Opvoedings-Gesticht
voor de Ned. Hervormde Gemeente
te bouwen op een terrein te Maarsbergen!*

Aantal Jongens	Opbouw	Opbouw	Inrichting
	Een Paviljoen voor 80 jongens, verdeeld over 4 vleugels, voor 10 j. aft. slaapkamertjes.		
80.	Vier bureaux Directeurs, Ziektenverplegers	65500.-	4000.-
80	Een id. id. id. met bureaux Onderdri.	65500.-	4000.-
	Een Paviljoen voor 20 jongens verdeeld in 2 vleugels van 10 j.	21000.-	1000.-
20	Een Gebouw voor werkplaatsen, drukkerijen.	24000.-	10000 Drukbr.
	Een Aeruizen Gasfabriekje	1800.-	4000.-
	Gas installatie en leidingen	4000.-	
	Een Schoolgebouw met Gymn. lo. kant, tuinen		
	Kant en woningen Onderwijzen	23000.-	2000.-
	Een Menagegebouw, bevattende grote Eet-Kookkant, Keuken e.a. twee vleugels, en voor de behandeling behoorende wasruimten		

In Maarsbergen vond het Bestuur 80 ha heidegrond dat voor f 19.600,— werd aangekocht. De Amsterdamse architect C.B. Posthumus Meyjes kreeg opdracht een gebouwencomplex te ontwerpen. De Heide Maatschappij begon met de ontginning van het heideveld, de bouwopdracht werd gegeven aan de aannemers Mulder en Van Wessem te Arnhem, die voor f 137.750,— een Menage-gebouw en een jongenspaviljoen bouwden.

Aanbesteding.

Het Bestuur van „Valkenheide“, Opvoedingsgesticht voor jongens, vanwege de Nederlandsche Hervormde Kerk, wenscht op **Maandag 30 Januari 1911**, des voorm. 11 uur, in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te **Utrecht**, onder Protestantsche aannemers aan te besteden:

- A. Het bouwen van een boerderij.
- B. Het bouwen van een varkensstal voor 60 varkens.
- C. Het bouwen van een tuinmanswoning en schuurtje, een en ander op een terrein te Maarsbergen.

Bestek met 2 teekeningen is vanaf 21 Januari a.s. aan het Bureau van de Nederlandsche Heidemaatschappij te Utrecht verkrijgbaar à f 2.— per stel. 23

Aanbesteding.

Het Bestuur van „Valkenheide“ Opvoedingsgesticht voor jongens, vanwege de Nederlandsche Hervormde Kerk, wenscht op **Dinsdag 21 Februari 1911**, des nam. 4 uur in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen te **Utrecht**, onder Protestantsche aannemers aan te besteden:

Het bouwen van elf verschillende gebouwen, een watertoren en verdere werken op een terrein te Maarsbergen.

Het bestek met 19 teekeningen is vanaf 24 Januari a.s. tegen betaling van f 20.— te verkrijgen. Heerengracht 560 te Amsterdam. Ongeochonden exemplaren zullen voor f 15.— worden teruggenomen.

POSTHUMUS MEYJES.

24

Architect.

Bestek en Voorwaarden

voor het bouwen van een Paviljoen voor 130 jongens, een Observatie-Paviljoen, een Schoolgebouw, een dubbele en twee enkele Beambte-Woningen, een Smederijgebouw, een Bakkerijgebouwtje, een Bergloods, en voor het verrichten van verschillende werken aan de bestaande gebouwen, een en ander op het terrein van het Opvoedingsgesticht voor Jongens „Valkenheide“ te Maarsbergen.

*HET BESTUUR VAN HET OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE
DE NED. HERVORMDE KERK, VOOR JONGENS,
TE MAARSBERGEN,*

*heeft de eer U bij dezen uit te noodigen ter bijwoning van HET LEGGEN
VAN DEN EERSTEN STEEN van de genoemde Stichting, op Donderdag,
6 Juli a.s., des namiddags ten half 2 ure.*

Namens het Bestuur:

*Dr. J. Th. DE VISSER, Voorz.
P. S. MEERBURG, Secret.*

N.B. Van het Station Maarsbergen, bereikt men, den weg naar Leersum volgende, in 20 minuten gaans de Stichting.

SECRETARIE
VAN
H. M. DE KONINGIN-MOEDER.

№ 1081.

's Gravenhage 17 Augustus 1912

Gevolgd gevende aan de bevelen van Hare Majesteit de Koningin-Moeder heb ik de eer ter kennis te brengen van het Bestuur van het Opvoedingsgesticht van wege de Nederlandsch Hervormde Kerk, in antwoord op het schrijven van het Bestuur van 15 Augustus 11., dat Hare Majesteit Zich gaarne bereid verklaart te voldoen aan het in dat schrijven uitgedrukt verlangen om het Gesticht te Maarsbergen officieel te willen openen.

In verband met de mededeeling in het schrijven van het Bestuur vervat, zou het Hare Majesteit aangenaam zyn, indien de opening kon worden vastgesteld op een nader te bepalen dag in de week van den 1sten October aanstaande.

Voor de nadere regeling dezer aangelegenheid gelieve het Bestuur te gelegener tyd met ondergeteekende in overleg te willen treden.

de Grootmeester
van Hare Majesteit de Koningin Moeder,

Aan het Bestuur,
voornoemd.

Onze Jongens

MAANDBLAD VAN „VALKENHEIDE”, OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE DE NED. HERV. KERK, VOOR JONGENS.

Weer de tucht van den jongen niet.

Spr. 23:18.

AANGESLOTEN BIJ DEN CENTRAALBOND
VAN CHRISTELIJK-PHILANTROPISCHE
— INRICHTINGEN IN NEDERLAND. —

ONDER REDACTIE VAN DEN
DIRECTEUR C. R. VAN LELYVELD.

En Jezus zeide: Jongeling,
Ik zeg u, sta op!
Luk. 7:14.

BESTUURSLEDEN:

Dr. J. TH. DE VISSER, 's Gravenhage, Voorzitter; Ds. P. S. MEERBURG, Soestdijk, Secretaris; Mr. J. A. E. LISMAN, 's Gravenhage, 71 Sweelinckplein, Penningmeester; Ds. H. A. LEENMANS, Harlingen; Ds. OTTO SCHRIËKE, Enschedé; Mr. S. J. HOGERZEIL, 's Gravenhage; J. R. SNOECK HENKEMANS, 's Gravenhage; Ds. J. W. N. KLINKHAMER-BREDIUS, Hilversum; Jhr. Q. J. VAN SWINDEREN, Loosdrecht.

Dit blad verschijnt maandelijks.
Prijs per jaargang f 1,—. Contribuanten ontvangen het gratis.
Adres voor de administratie: VALKENHEIDE,
MAARSBERGEN.

Advertentiën te adresseeren naar „VALKENHEIDE” te
MAARSBERGEN, 6 cent per regel.
Abonnement bij overeenkomst.

Kroniek.

DE hoop, in het eerste nummer van ons blaadje uitgesproken, dat het niet al te onvriendelijk mocht worden ontvangen, is vervuld geworden. Collega's, over anderen Christelijken arbeid gesteld, hebben het echt broederlijk besproken; predikanten en andere invloedrijke medechristenen hebben er met klem de aandacht op willen vestigen; en een niet onaanzienlijk getal van abonné's heeft zich dan ook al opgegeven, waarin wij een blijken willen zien dat zij met ons wenschen mede te leven, wat zeker zeer aanmoedigend is.

Dien belangstellenden lezers willen wij dan maar weer terstond van ons wedervaren gaan verhalen. Een voorname plaats bekleedde in die verloopende weken de dag van 4 October, toen onze Stichting plechtig is geopend door de Koningin-Moeder in tegenwoordigheid van vele autoriteiten in den lande.

Ieder begrijpt dat daarvoor in een Gesticht, nog zoo kort geleden gebouwd en waarin het werk nog maar een paar maanden van een zeer klein begin af op gang was, heel wat was klaar te maken. Daar zouden verscheidene rijtuigen en automobielen komen oprijden over plekken, waar vóór twee maanden nog niets was te zien dat op een weg geleek. Er is dan ook wat gereden en gesleept met steenen, harde puin en zachte puin, zand en grint. Daar is wat gegraven en gemeten en geëgaliseerd en gezeefd en gestampt en gerold, en wat niet al! Gelukkig dat onze tuinman, die zoowat van alles verstand heeft, ook wegen kan maken. En dat er nog goede arbeiders in deze streek des lands zijn te vinden, die van aanpakken weten. En er ook onder onze jongens al krachten waren die wat meê konden helpen — hoewel wij toch geen vrijmoedigheid hadden, (al waren de hulp troepen nog zoo noodig) om de leerschool op boerderij en in tuinen en werkplaatsen er voor vacantie te geven.

Dan moest ons terrein, behalve doorsneden met rijwegen, ook voor het rondwandelen meer begaanbaar en minder onoogelijk worden gemaakt. Wat een oneffenheden waren er te slechten, en wat een slordigheden vielen

er niet weg te ruimen van een terrein waar in de maanden van den bouw zoovele menschen van elders hadden huisgehouden!

Dan in de gebouwen zelf, wat viel daar veel te schikken en te ordenen de laatste weken. Houten vloeren moesten worden geolied, en van steenen trappen weer gemorste olie worden verwijderd. Hier moest kalk worden weggekrabd, en ginds moesten plekken worden aangestroken. En hoeveel viel er te schrobben en te boenen! En al dat reinigingswerk moest geschieden nagenoeg zonder vrouwelijke hulp, door onze jongens wien het nu eenmaal vlugger afgaat de dingen vuil te maken dan ze schoon te krijgen.

Aan ijver ontbrak het hun echter niet, en met de medewerking van het helpend personeel, (de gelegenheid neem ik waar om u van hen nog onzen diakoon van Heemstede voor te stellen, en den Heer F. J. GROOTEN-HUIS als de leiders onzer eerste twee groepen) met aller ijverige medewerking zijn wij toch vrij goed op orde gekomen. Onnoodig te zeggen dat onze jongens voor het optimmeren en groen maken van een groote eerepoort, alweer onder leiding van baas HARDEMAN, ook wel te vinden waren.

En toen de Heer van het dorp, Jhr. Mr. GODIN DE BEAUFORT, welwillend op zich nam om onze groote zaal en eenige andere vertrekken met fraaie planten van zijn landgoed te doen versieren, en de baas en tuinknechts van het huis Maarsbergen dan ook verschenen met reusachtige palmen en oranjeboomen en nog bloeiende hortensias, — wij verzekeren u dat toen de feestelijke stemming wel komen wilde op het stille Valkenheide.

Aan bedrijvigheid ontbrak het dus niet de laatste dagen vóór de plechtige opening van het Gesticht. De mannen van de pers met hunne notitieboekjes, en die der geïllustreerde bladen met hunne camera's wisten den weg naar Valkenheide ook al te vinden, en wél werd het dan merkbaar dat de belangstelling in den lande voor de Jonge Stichting was ontwaakt.

En toen de morgen van 4 October was aangebroken, en er een groote schaar van genoodigden kwam opdagen uit alle oorden des lands, bleek dit wel ten duidelijkste.

PROGRAMMA.

Vrijdag 4 October 1912.

- 9.19 en } Aankomst der treinen van Arnhem en Utrecht
9.48 uur. } aan het station Maarsbergen.
Vanhier bereikt men, den weg naar Leersum
volgende, in 25 minuten gaans „Valkenheide.”
Rijtuigen zijn aan het station beschikbaar.
- 10^{1/2} uur. Samenkomst in de groote zaal van het hoofd-
gebouw, onmiddelijk na aankomst van H. M.
de Koningin-Moeder.
Toespraken van Dr. J. TH. DE VISSER, Voorzitter
van het Bestuur van „Valkenheide”; Ds. H. A.
LEENMANS, President van de Algem. Synode
der Ned. Hervormde Kerk; Ds. C. R. VAN
LELYVELD, Directeur van „Valkenheide.”

Plechtige Opening der Stichting door H. M. de Koningin-Moeder.

- 11 uur. Bezichtiging van gebouwen en terreinen.
- 12.15 uur. H. M. de Koningin-Moeder verlaat de
Stichting. (Vertrek van het jongens-paviljoen).
- 12.30 uur. Gemeenschappelijke koffietafel in de groote zaal
van het hoofdgebouw.
- 3.31 uur. Vertrek van den trein van het station Maars-
bergen naar Utrecht.
- 4.30 uur. Extra maaltijd voor de verpleegden.

Opening gesticht Valkenheide.

Zooals gemeld werd, is gisteren het op-
voedingsgesticht *Valkenheide* te Maarsber-
gen door H. M. de Koningin-moeder ge-
opend. H. M. kwam per auto van Soestdijk,
aan de grens der gemeente opgewacht door
den burgemeester mr. A. baron Schimmel-
penninck van der Oye. In het gevolg be-
vonden zich baronesse Van Ittersum, hof-
dame, jhr. De Banitz, Hr. Ms. grootmees-
ter en de kamerheer graaf Van Limburg
Stirum. Aan den ingang werd aan de
Koningin-moeder, door een zoontje van den
directeur een bouquet witte lilies aange-
boden.

Behalve de reeds genoemden werden on-
der de aanwezigen nog opgemerkt: de hee-
ren mr. W. H. J. Royaards, waarnemend
Commissaris der Koningin in Utrecht, jhr.
mr. Calkoen, officier van justitie, jhr. mr.
Bosch van Oud-Amelisweerd, president der
rechtbank, beiden te Utrecht, jhr. mr. Rot-
haan Macaré, voorzitter van de commissie
van bijstand en advies, de burgemeesters van
Rhenen en Woudenberg, afgevaardigden van
het provinciaal- en classicaal kerkbestuur
en van den kerkeraad van Doorn, de direc-
teur van de *Maarsbergstichting* en van de

Programma
4 Oct. 1912

CUISINIER

Kromme Nieuwe Gracht 20
Teleph. Interc. 355.

Maandelijkse Rekening.

UTRECHT, *October* 19*12*

Het Bestuur van het Gesticht "Jalverheide"
Haarlem Debet

aan **W. RUURDS.**
Maison OKHUYSEN.

Voor aan UEd. à Contant geleverd.

	Zegel f	005
<i>Oct 4</i>	<i>Bediening voor H. M. de Koningin-Moeder met Lieve etc</i>	<i>20.-</i>
	<i>150 pers. lunch</i>	<i>1.50 225.-</i>
	<i>150 " Lieve (speciale prijs) - 25</i>	<i>37.50</i>
	<i>Opel met schrazer</i>	<i>8.-</i>
	<i>Terschat & deindecht</i>	<i>48.-</i>
	<i>Rosier</i>	<i>5.-</i>
	<i>transporter voor Lieve etc</i>	<i>32.-</i>
	<i>Koffie</i>	<i>15.-</i>
		<i>390.55</i>
	<i>Uitbetaald</i>	
	<i>W. Ruurds</i>	
	<i>den 19/12/12</i>	

DIRECTEUR

HOOFDONDERWIJZER.

OPVOEDENDE BEAMPTEN.

De opening geschiedde door H.M. Koningin-Moeder Emma op 4 oktober 1912. De werkers van het eerste uur vierden met een 14-tal jongens de opening.

Leerplan voor het
Lager en Vakonderwijs
ten dienste van
„VALKENHEIDE“ OPVOEDINGSGESTICHT, VANWEGE DE
NED. HERV. KERK, VOOR JONGENS
te
MAARSBERGEN.

Lager onderwijs.

Het lager onderwijs wordt onderscheiden in:

- a. Inhalingsonderwijs;
- b. Herhalingsonderwijs;

Inhalingsonderwijs wordt gegeven aan alle jongens wier ontwikkeling geringer is dan de doorsnede ontwikkeling van een leerling uit het laatste leerjaar eener lagere school.

Omvang van het onderwijs.

Het inhalingsonderwijs omvat de vakken: lezen, schrijven, rekenen, Ned. taal.

Het herhalingsonderwijs omvat de vakken: lezen, rekenen, Ned. taal, en natuurkunde, Vad. geschiedenis en aardrijkskunde.

Klasse-indeeling.

De leerlingen welke inhalingsonderwijs ontvangen, worden verdeeld in twee klassen.

De leerlingen voor het herhalingsonderwijs worden verdeeld in drie klassen.

Aantal lesuren per week.

Inhalingsonderwijs wordt aan elke klasse gedurende twee uur per week gegeven en wel:

- $\frac{3}{4}$ uur rekenonderwijs,
- $\frac{1}{2}$ uur leesonderwijs,
- $\frac{1}{2}$ uur onderwijs in Ned. taal,
- $\frac{1}{4}$ uur schrijfonderwijs,

Herhalingsonderwijs wordt aan elke klasse gedurende $4\frac{1}{2}$ uur per week verstrekt en wel:

- 1 uur rekenonderwijs,
- $\frac{1}{2}$ uur leesonderwijs,
- $\frac{1}{2}$ uur onderwijs in Ned. taal,

Van vakopleiding was in het begin nauwelijks sprake. Op Valkenheide werd het boeren- en tuindersvak gegeven, aangevuld met vrijwillige tekenlessen in de avonden.

Inmiddels was de eerste directie gewijzigd.

De directeur Ds. Lelyveld en adjunct-directeur Weisz traden in februari 1913 af.

Benoemd werden Ds. H.P. Meeuwenberg (directeur) en 1 maart 1913

D. Noordam als adjunct-directeur-hoofdonderwijzer.

Deze laatste gaf de stoot te komen tot een degelijke vakopleiding.

GETUIGSCHRIFT.

Uitgereikt aan

geboren te, den 19.....,

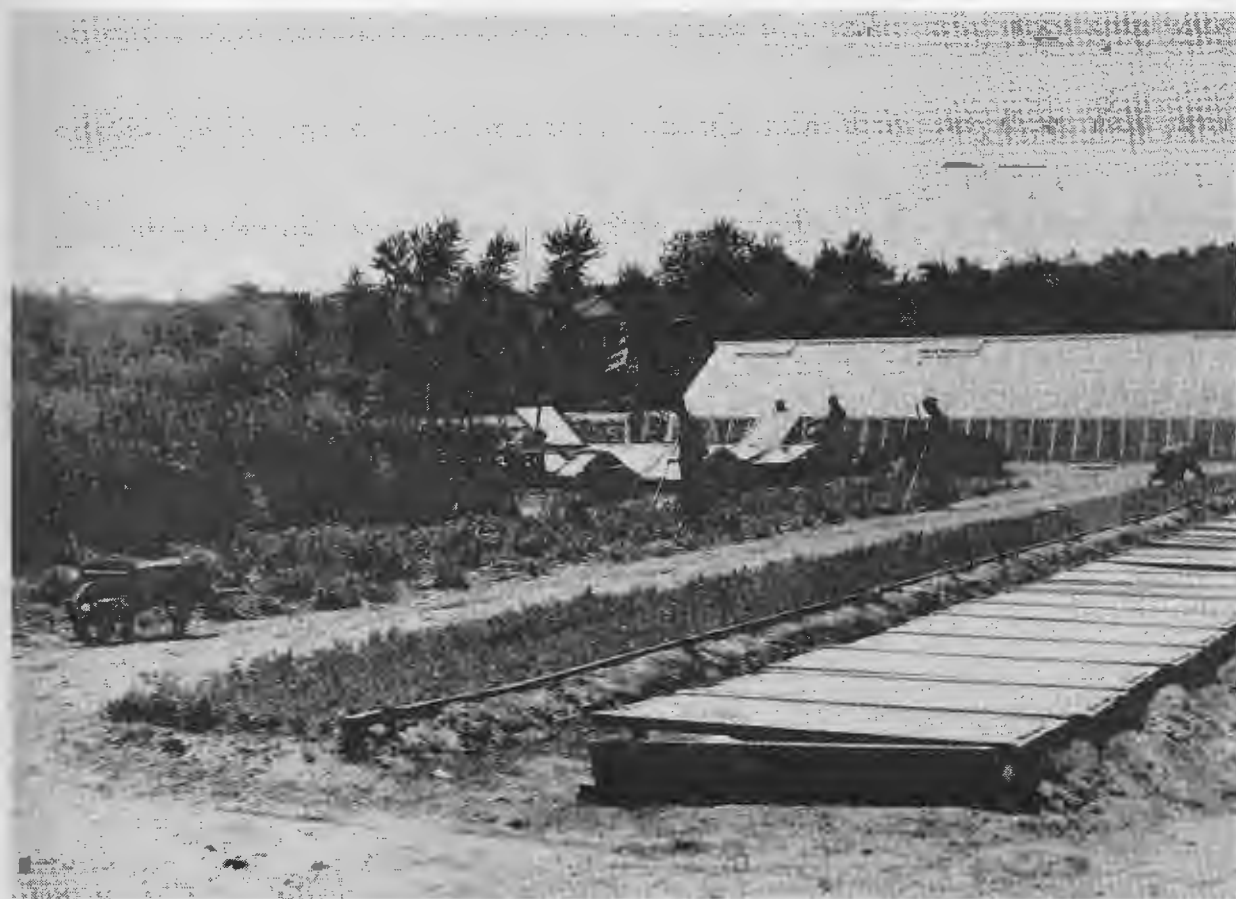
als bewijs, dat hij de lessen in

aan den Tuinbouwcursus te VALKENHEIDE met vrucht heeft gevolgd.

De Leeraren :

De Directeur :

Valkenheide, 19.....

REGLEMENT

VOOR HET

op „Valkenheide” te geven vakonderwijs.

I. BESTUUR.

ARTIKEL 1.

De Reglementen, Verordeningen en Instructies voor het op „Valkenheide” te geven vakonderwijs en het daarbij betrokken personeel worden door het Bestuur der stichting vastgesteld.

Zij mogen niet strijden met de bepalingen der acte van stichting noch met het Huishoudelijk Reglement.

II. PERSONEEL.

ART. 2.

De leiding van het vakonderwijs is opgedragen aan het Hoofd der Afdeeling Vakonderwijs, onder het onmiddellijk toezicht van den algemeenen Directeur der stichting.

INSTRUCTIE

voor het Personeel der Ambachtsschool
te Valkenheide.

ARTIKEL 1.

De leiding van het vakonderwijs is opgedragen aan het Hoofd der Afdeeling Vakonderwijs, onder het onmiddellijk toezicht van den Directeur der Stichting.

Het Hoofd dezer afdeeling wordt bijgestaan door zoovele leeraren als het Bestuur zal dienstig oordeelen.

ARTIKEL 2.

Het personeel der Ambachtsschool is in de eerste plaats verplicht de belangen der Stichting „VALKENHEIDE” in het algemeen en die van de Ambachtsschool in het bijzonder te behartigen.

ARTIKEL 3.

Het personeel is verplicht op het terrein der Stichting

De eeuw van de techniek had zich aangediend en liet ook Valkenheide niet onberoerd. Een verschuiving van de landbouwwakken naar de technische vakken werd ingevoerd (zie blz. 17)

"In een stad te leven en geen vak grondig kennen, betekent voor onze jongens een schaatsenslijper te worden" luidde de opvatting. Op 25 juni 1929 werd de eigen watervoorziening in gebruik genomen. Over techniek gesproken . . . In november van dat jaar beschikte Valkenheide over een eigen radioinstallatie, een schenking van f 998,35 door A.B.C. Dudok de Wit uit Amsterdam; dit gaf meer vrolijkheid in de leefgroepen.

„VALKENHEIDE”-LIED

Waar frisse winden waaien,
Waar gouden zonlicht straalt;
Waar blauwe luchten glanzen,
Waar zachte regen daalt;
Daar ligt aan Gelders grenzen,
In Utrechts heuv'len-rij,
In jonge, tere schoonheid
Het vriend'lijk Valkenhei.

Waar over gele zanden
De blanke rogge stuift,
Waar over groene weiden
De brede boomkruin huift,
Waar winste wordt uit werken
In tuin en boerderij,
Daar ligt in rijke weelde
Het vruchtbaar Valkenhei.

Waar 't dartel jonge leven,
Geleid in 't spoor van plicht,
Zich aan het werk leert geven,
En op het vak zich richt,
Waar de motoren ronken,
De hamers klinken blij,
Daar ligt in naarstig streven
Het nijver' Valkenhei.

Waar in de luwt' der bossen,
Ver van het stadsgedruis,
Men krachtig kon beginnen
De bouw van 't levenshuis;
Waar ruste kwam in 't leven
Nà razend stormgetij,
Daar ligt voor dankb're harten:
Gezegend Valkenhei.

VAN ZONDE EN ZEGEN.

„Valkenheide”, Opvoedingsgesticht vanwege de Nederlandsch Hervormde Kerk deed onder bovenstaanden titel een film vervaardigen, met het doel zijn werk onder de verwaarloosde en misdadigde jeugd meer bekend te maken. In den titel ligt reeds uitgedrukt, wat de folprent ons te zien geeft: in zwarte donkerheid staat daar aan den wand geschreven: Zonde, doch pal daarneven in stralend licht: Zegen.

De film bestaat uit zes deelen, die tezamen door sprekende titels, op een ondergrond van symboliseerende teekeningen — werk van een der Leeraren van Valkenheide's Ambachtschool — met het scherpe fotografische beeld een volledig overzicht van, en — voor den belangstellenden beschouwer — een goed inzicht schenken in den arbeid, welke te Valkenheide aan de dolende kinderen der Kerk wordt verricht.

Opvoedingsgesticht „Valkenheide”.
Hoofdgebouw.

so so so so so so so

BON
10 cent

STEUNT HET
JONGENSOPV.-GESTICHT
„VALKENHEIDE”
TE MAARSBERGEN

so so so so so so so

Inteeckenbiljet „Valkenheide”

Opvoedingsgesticht vanwege de Ned. Herv. Kerk.
Postgiro 51766.

Contributie f 2.50 per jaar.
met toezending van maandblad „ONZE JONGENS”.

Naam:
Adres:
Plaats:

Ik wil gaarne mede doen aan busjesafdeeling
en verzoek U mij als collectant(e) te noteeren.

Naam:
Adres:
Plaats:

Doorhalen wat niet verlangd wordt!

PROGRAMMA

TER GELEGENHEID VAN HET 12½-JARIG
JUBILEUM VAN DEN WELED. HEER
D. NOORDAM

OP
1 OCTOBER 1925

De keuken heeft altijd een centrale plaats ingenomen. Vroeger en nu. De koks waren vaak "de klos", vooral met feestelijkheden. Veel is er sindsdien niet veranderd, een aardappel bleef een aardappel; alleen gaat het vervoer nu wat sneller.

Het jongenspaviljoen compleet met een politiecel, want een "dwarsliggertje" zat er altijd wel tussen. De aankleding van de groepen was sober. Een gevolg van financiële tekorten.

PROGRAMMA

der

feestelijkheden op „Valkenheide” op Vrijdag 7 September 1923.

1.30—2.30 uur **Openingssamenkomst** (in de Kerkzaal). Koraalmuziek Ps. 34 door fanfarecorps „Astra” „Wilt heden nu treden” „Zangkoor der Stichting” Gemeenschappelijks zang. Gez. 2: 1

Rede van den Voorzitter des Bestuurs
Zijne Exellentie Dr. J. Th. de Visser.

„Wilhelmus van Nassouwen” door Zangkoor. Koraalmuziek „Dank, dank nu allen God”, door „Astra”

2.30—5.00 uur **VOLKSSPELEN.**

2.30	„	Wedloop met hindernissen, 36 deeln.	
2.45	„	Touwtrekken.	19
3.00	„	Mastklommen,	53
3.15	„	Stroophappen,	26
3.30	„	Zaklopen,	23
3.45	„	Turfrapen	14
4.00	„	Ezeltje rijden,	47
4.15	„	Tonnetje kruien.	24
4.30	„	Sprietloopen,	20
4.45	„	Blaastrappen,	19

5—6 uur **Samenkomst in de Kerkzaal.**

Uitreiking der prijzen.

Slotwoord, door den Directeur.

„Dankt, dankt nu allen [God”, door het Zangkoor.

Koraalmuziek, Gez. 96 door „Astra”.

8—10 uur **Goocheltoeren door Professor Van Houten.**

ONTWERP VAN B. RUITENBEEK. DOORK

Aktief was men wel. Vooral bij feestelijkheden van het Koninklijke Huis werd er een heel programma opgesteld en met veel geestdrift uitgevoerd.

De jongens konden lid worden van een zangkoortje, een muziekgroepje en een gymclub. Waar mogelijk volgde dan ook een optreden. Een maandblad ontbrak evenmin: „Onze Jongens” werd iedere maand vanaf 1912 in kroniekvorm door de directeur geschreven.

VALKENHEIDE, 9 Januari 1932.

Aan
het Bestuur van het Opvoedingsgesticht vanwege de Ned. Herv. Kerk
te
's - G R A V E N H A G E.

Mÿne Heeren,

Ondergeteekenden, allen ambtenaren van "Valkenheide" hebben der eer Uw Bestuur hartelyk te danken voor het boekwerk, dat hun by gelegenheid van het Kerstfeest als aandenken werd geschonken. Zy geven U de verzekering, dat deze attentie door hen byzonder werd op prijs gesteld.

Met de meeste hoogachting teekenen,

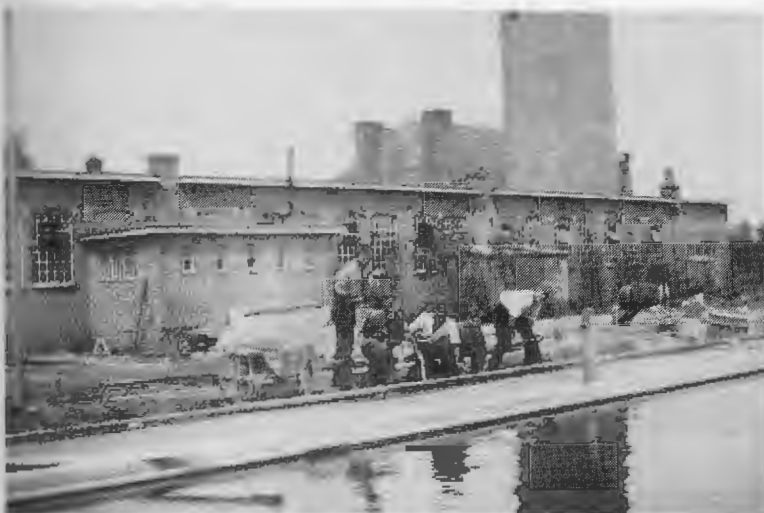
Met de meeste hoogachting teekenen,

Vrijdag 7 September 1934

MINISTERIEEL BEZOEK AAN DE STICHTING VALKENHEIDE TE MAARSBERGEN.
In de stichting Valkenheide te Maarsbergen wordt ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan een tentoonstelling gehouden van werkstukken. V. l. n. r.: de ministers Van Schaik en Slotemaker de Bruïne en de heer D. Noordam, directeur der stichting, bij de schoenenafdeeling.

„VALKENHEIDE”
JONGENS OPVOEDINGSGESTICHT

STEUNT
DIT WERK

De jaren '30 waren crisisjaren. Valkenheide bleef met financiële tekorten worstelen (in 1932 een tekort van f 90.000,—). Door toename van de jeugdcriminaliteit nam Valkenheide een vijfde deel van alle regeeringspupillen op. Men denkt aan een apart paviljoen voor isolatie, doch het zou nog tot 1938 duren voordat men daaraan zou beginnen. Inmiddels had men wel het zwembad in gebruik genomen, waarvoor Mevrouw Noordam in 1936 de eerste steen had gelegd. "Steunt dit werk" had beslist uitwerking, vooral bij de kerkelijke collectes.

Herdenkingsdag „Valkenheide”

September 1909—1934.

PROGRAMMA:

11 uur: Samenkomst in de Kerkzaal.

- a. Rede van den Voorzitter,
Prof. Dr. J. R. SLOTEMAKER DE BRUÏNE.
- b. Gelegenheid tot het spreken van goede woorden.
Door een dubbelkwartet uit het Personeel zal gezongen worden:
 - a. Feestlied.
 - b. „Dankt, dankt, nu allen God”;en door het Zangkoor der jongens. „De Rots”:
 - a. „Hem in 't hart te dragen”.
 - b. „Aan de vreugde”.

1 uur: KOFFIETAFEL.

**2 uur: Bezoek aan de Tentoonstelling van door leerlingen der Ambachts-
school vervaardigde teekeningen en werkstukken.**

2.30 uur: De eerste spade in den grond voor?? door den Voorzitter.

3-6 uur: WEDSTRIJDEN en VOLKSSPELEN.

3 uur: Doeltrappen (grootte jongens).

3 uur: Ringsteken (kleine jongens).

3.15 uur: ElectriscH visschen.

3.30 uur: Wedloop met hindernissen.

3.45 uur: Hordeloop.

STAATSCOURANT.

4 uur: Japansch Spiegelgevecht.

ONDERSCHEIDINGEN.

4.15 uur: 1500 M. Hardloopen.

4.30 uur: Zakloopen.

4.45 uur: Speerwerpen.

Benoemd tot ridder Oranje Nassau D. Noor-
dam, directeur gesticht Valkenheide te Maars-
bergen van stichting genaamd Opvoedings-
gesticht vanwege Ned. Herv. Kerk voor jongens
te 's-Gravenhage; verleend eere-medaille Oranje
Nassauorde in goud aan J. C. Renden, ambte-
naar van voornoemde inrichting.

5 uur: Ringsteken (grootte jongens).

5.15 uur: Doeltrappen (kleine jongens).

7 uur: Avondeten.

7.30 uur: SAMENKOMST IN DE KERKZAAL.

„Valkenheide-Kerkbouw” Comité

BAARN, datum postmerk.

L. S.,

Met groote erkentelijkheid mochten wij heden Uw zeer gewaardeerde bijdrage voor Valkenheide's Kerkbouw ontvangen.

Wij brengen U daarvoor onzen hartelijken dank.

Verantwoording der giften zal geschieden in „Onze Jongens”, maandblad van Valkenheide.

Hoogachtend,

Namens het
„Valkenheide-Kerkbouw” Comité:
J. W. A. Klinkhamer Bredius
Secretaris-Penningmeester

In het hoofdgebouw werden tevens de kerkdiensten gehouden. Door ruimtegebrek (vanwege het groot aantal pupillen) werd begonnen met een kerkbouwactie. Het zou overigens nog heel lang duren voordat die plannen gerealiseerd werden.

Nr 85 ²¹ POSTGIRO **BIJ**
Postrekening nr **57813**
Dr. J. R. Slotemaker, de Bruïne
te Wassenaar
Kennisgeving van bijschrijving van:
 Gld Ct
(in cijfers)

Nr 34 ²² POSTGIRO **BIJ**
Postrekening nr **65200**
Jhr. Mr. D. J. de Geer
te 's Gravenhage
Kennisgeving van bijschrijving van:
 Gld Ct
(in cijfers)

O Valkenheide, vriendlijk oord,
dat veler oog en hart bekoort,
Waar jonge levens uit den druk
den weg hervinden tot geluk;

Wanneer zal daar, tot eer van God
en tot der jongens zaligst lot,
Verrijzen 't Huis van beë en rust
voor ieder, die Gods Zone kust?

Komt draagt dan bij, zooveel gij kunt
een koop'ren zilv'ren, gouden munt
Al naar God U gegeven heeft
Geeft **U** alzoo, waard dat gij leeft.

* Ps. 2: 12

Gita nr. 22972 t. d. v. het „Valkenheide's Kerkbouw“ Comité, Baarn

Nr 31 ⁶⁴ POSTGIRO **BIJ**

Postrekening nr **159229**

G. v. Asselt, Bakker en Kruidenier,
Fourage en Kunstmesthandel,
Grafhorst te IJsselmuiden

Kennisgeving van bijschrijving van:

 Gld Ct
(in cijfers)

Nr 90 ³⁵² POSTGIRO **BIJ**

Postrekening nr **5813**

R. A. Baron van Hardenbroek
van Lockhorst en van Hardenbroek
te 's Gravenhage

Passen te betalen
Kennisgeving van bijschrijving van:

 Gld Ct
(in cijfers)

op prk. nr 329477

In dank ontvangen

VIJF CENT

voor Valkenheide's Kerkbouw.

Namens het „Valkenheide-Kerkbouw“ Comité:

Secr.-Penn.

In dank ontvangen

TIEN CENT

voor Valkenheide's Kerkbouw.

Namens het „Valkenheide-Kerkbouw“ Comité:

Secr.-Penn.

In dank ontvangen

VIJF EN TWINTIG CENT

voor Valkenheide's Kerkbouw.

Namens het „Valkenheide-Kerkbouw“ Comité:

Secr.-Penn.

FEESTPROGRAMMA

TER GELEGENHEID VAN DEN 60EN-VERJAARDAG
VAN ONZEN DIRECTEUR.

PROGRAMMA:

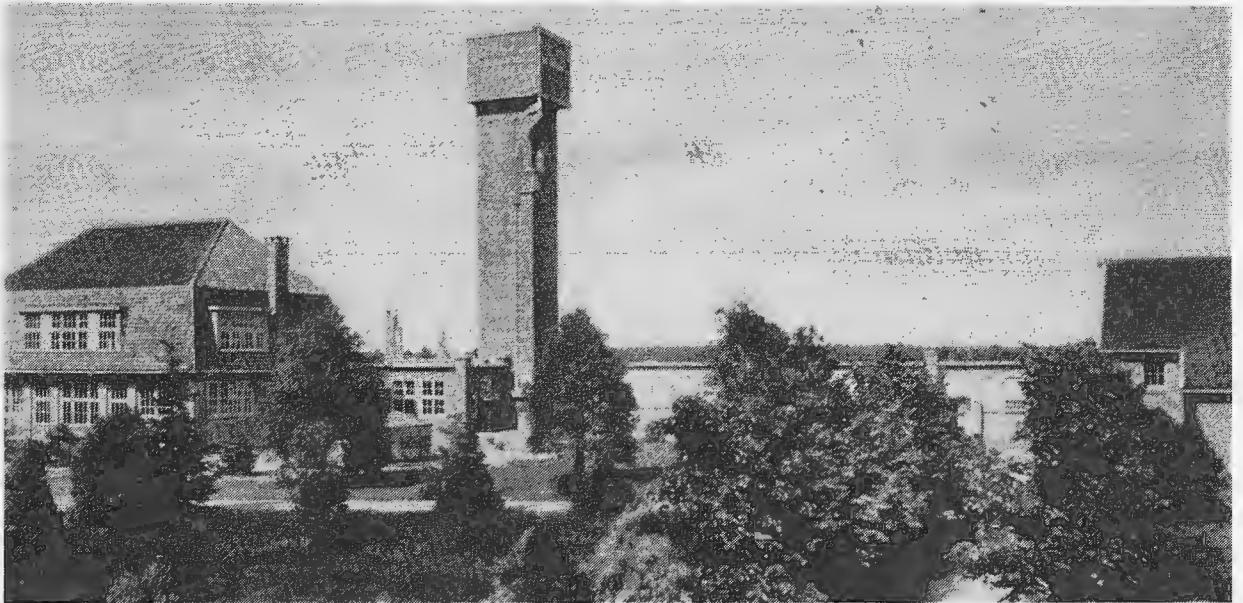
- 8.— uur Reveillé.
9.— „ Ontbijt.
10.30 „ Aandacht te leiden door den Directeur.
11.— „ Toespraak Hoofdambtenaar.
Aanbieding Cadeaux Personeel
en Jongens.
11.45 „ Koffie met tractatie in de groepen.
12.30 „ Broodmaaltijd voor de Jongens.
Warme maaltijd Heeren Ambtenaren.
14.—15.30 uur Voetbalmatch (Meeuwen-Valken)
terrein „Meeuwen”.
Zwemmen voor liefhebbers.
16—19 uur PROF. LARETTE UIT AMSTERDAM
GOOCHELEN.
2 x Pauze (tractatie).
19.30 uur Warme maaltijd voor de Jongens en
overig intern Personeel.

Drukk. v. d. Berg, Maarn. - K 1717

De verjaardag van de directeur betekende feest voor iedereen. Uiteraard met een voetbalmatch; "de Valken" wonnen trouwens deze wedstrijd met 1-3. Ook aan plaatselijke optochten deed Valkenheide voltallig mee. Bij de installatie van burgemeester Everwijn Lange liepen onze jongens per klas van Maarsbergen naar Maarn om bij het Gemeentehuis de feestelijkheden op te luisteren. In de vrije tijd werden de konijnen vertroeteld. Naast de pijp en een oud boek, was dat iets van jezelf. Het eerste groepskamp werd in Ermelo gehouden onder leiding van "Ome Wim Slagmolen".

Voor de ruim 250 jongens was heel wat groente nodig. Iedere dag weer. Vandaar dat de groentetuin volop werk bood aan een groot aantal jongens. Immers, al zaten de meeste jongens op school, een aantal voelde zich toch meer geroepen voor het boeren- en tuindersbedrijf. Ook de opleiding voor hovenier en tuin knecht mocht niet klagen over de belangstelling.

Een technische school op eigen terrein betekende veel onderhoud zelf uitvoeren. Doch ook het volledig bouwen van woningen werd met grote deskundigheid in eigen beheer uitgevoerd. De praktijk die de leerlingen hierbij opdeden was van onschatbare waarde.

De jeugdcriminaliteit steeg in de crisistijd verder. Op Valkenheide was weglopen een steeds terugkerende "aktiviteit". Al lang stond op het direktionele verlanglijstje een apart gebouw waarin "ontspoorden" behandeld konden worden. In 1938 kreeg men toestemming tot het bouwen van een isolatiepaviljoen. Hier probeerde men de scheidslijnen tussen hetgeen al dan niet geoorloofd was, bij te brengen. Straf werd omgezet in heropvoeding.

In het jaar 1868 werd door de Rechtbank van Goes een kind van 5 jaar wegens diefstal van wat speel- en naaigoed veroordeeld tot een tuchthuisstraf van 7½ jaar. In 1878 kregen elders twee kinderen van 8 en 9 jaar voor het stelen van ongeveer twee dubbeltjes eveneens 7½ jaar gevangenisstraf. Dat was wat men noemt „die goeie ouwe tijd”.

Valkenheide in oorlogstijd

„Een jaar van groote spanningen ligt achter ons”. Zoo schreef de Heer Noordam in zijn verslag over 1940, maar voegde er aan toe — „terwijl wij dit schrijven komt onmiddellijk boven de stemming van groote dankbaarheid jegens God, Die ons zoo wonderlijk bewaarde, dat de oorlog om ons woedde, doch wij ongerept uit die hel van verschrikking te voorschijn kwamen”. Schrijvend over de wederwaardigheden van Valkenheide in oorlogstijd, zouden we deze uitspraak als geldend voor de geheele bezettingstijd over kunnen nemen.

Het spreekt vanzelf, dat al spoedig, ook in het gestichtsleven, de gevolgen van de Duitsche bezetting merkbaar werden in voedselrantsoeneering en het ontbreken van allerlei dingen, die het leven van den Valkenheide-jongen anders plachten op te vroolijken.

De sterke vraag naar plaatsing, die oorzaak was dat in 1940 meer dan 100 nieuwe jongens werden opgenomen, verzwaarde in niet geringe mate de taak van leeraren en ambtenaren, ook dreigde wel eens gebrek aan grondstoffen, maar overigens ging het eerste oorlogsjaar zonder al te groote moeilijkheden voorbij. Er was geen enkele ernstige zieke en van de bezettende macht werd aanvankelijk nauwelijks iets bemerkt. Eén incident schrikte ons op: In Augustus vielen er bommen op het terrein, gelukkig zonder schade aan te richten.

In 1941 moest reeds onder hooger druk worden gewerkt.

ONZE JONGENS

MAANDBLAD VAN „VALKENHEIDE”

OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE DE NED. HERV. KERK
ONDER REDACTIE VAN DEN DIRECTEUR

TELEF. INTERO. NO. 220

- MAARSBERGEN -

- GIRONUMMER 51765

BESTUURSLEDEN :

Dr. H. Th. s'JACOB, Huis ter Heide,	A. B. C. DUDOK DE WIT, Amsterdam.
Voorzitter.	F. E. EVERWIJN LANGE, Maarn.
Jhr. Q. J. VAN SWINDEREN, Loosdrecht,	Ds. M. VAN GRIEKEN, Arnhem.
2e Voorzitter.	Ds. M. HEFTING, 's-Gravenhage.
Jhr. Dr. M. L. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,	Ds. J. J. C. KARRES, Apeldoorn.
Zeist; Boulevard 28, Secretaris.	Ds. J. W. A. KLINKHAMER BREDIJS, Baarn.
Jhr. F. HOOFT GRAAFLAND, Amsterdam,	Dr. H. SCHOKKING, 's-Gravenhage.
Heerengracht 420, Penningmeester.	Mr. IJ. A. SCHULLER TOT PEURSUM,
Ds. J. W. J. ADDINK, Heeze (N.B.).	Amsterdam.
Jhr. Mr. C. DEDEL, 's-Gravenhage.	J. STUIVINGA, Zeist.

Directeur: D. NOORDAM.

Torenwacht.

Tot waarschuwing en beveiliging van de burgerbevolking tegen luchtgevaar wordt op den toren van Valkenheide een wacht geplaatst.

(Beslissing der plaatselijke overheid).

*In donkren nacht,
Houdt Hemelwacht
Van ver Omhoog,
Een wakend oog,
Op Heidehuis;
En bergt die kluis,
Als dierbaar pand,
In holle hand.*

De bezettingsjaren hebben Valkenheide herhaaldelijk voor een vuurproef gesteld. Het verminderd normbesef, de geleidelijke ontluistering van een geestelijk en maatschappelijk leven in de wereld rondom hadden een ongunstige invloed op de Valkenheide gemeenschap. Al snel kwam het voedselvraagstuk om de hoek kijken. Zelfs de bermen langs de wegen werden als groentetuin gebruikt; met bruine bonen tot een oppervlakte van 2 ha.

Aan onze Lezers.

De schaarschte zoekt slachtoffers en treft ons in veel, dat ons lief is.

Voedsel, kleeding, schoeisel en — papier!

Dit laatste is oorzaak, dat ons maandbladje „Onze Jongens” voorloopig niet meer verschijnen zal.

De vrienden van ons werk mogen echter in gedachtenis houden, dat, verdween al „Onze Jongens”, toch onze jongens zijn gebleven!

Te gelegener tijd vertrouwen wij in „Onze Jongens” u onze jongens weer te laten verschijnen.

D. NOORDAM.

Dank, trouwe werkers voor Uw toewijding gedurende honderd vijf en zestig zware dagen.

Het heeft ons verheugd, dat ons Bestuur salarissen en loonen heeft kunnen verhoogen op dezelfde wijze als het Rijk dit deed voor zijn ambtenaren.

Gezondheids-
toestand.

De gezondheidstoestand onzer verpleegden werd gedurende het gansche jaar niet éénmaal ernstig bedreigd, óók al wilde tot tweemaal toe de griep onze jongens in haar greep vatten, het bleef bij enkele en dan nog zeer lichte gevallen.

Daarmede is niet gezegd, dat het werk voor onzen nieuwen gestichtsgeneesheer, dokter Van Kekem, gemakkelijk was. De verminderde rantsoenen, niet minder de veranderde samenstelling van het brood, vraagden voor onze 14—20-jarige jongens nauwlettende contrôle.

Wij mogen met verheuging vermelden, dat de uitkomsten van elk algemeen onderzoek telkens weer geruststellend waren.

Dr. Valkema Blouw bleef ons als psychiater met zijn gewaardeerde adviezen steunend terzijde.

De geestelijke verzorging: de catechisaties in den winter, de

Programma en Tekstboekje

voor de

„Valkenheide” Revue 1942.

REVUE IN 1 PROLOOG,
2 BEDRIJVEN EN
18 TAFEREELLEN. } door
NICO K. ALBEN.

Uitgevoerd ter gelegenheid van
de OVERGANGSEXAMENS 1942,

op **VRIJDAG 10 APRIL a.s.**

des avonds om half acht in de Kerkzaal van
„VALKENHEIDE”.

Decors: W. SCHALEKAMP.

Belichting: B. HASINK.

Toneelverzorging: D. DE BRUIN.

Muzikale leiding: . . . W. SLAGMOLEN.

MEDEWERKENDEN:

de dames: J. H. de Bruin, A. R. v. Goeverden, A. M. v. Goeverden,
A. Hekket, M. N. Koster, E. Noordam, A. Schalekamp,
H. Schalekamp, M. C. Verhagen, J. H. de Weerd;
en de heren A. v. d. Geest, H. Gmelig Meijling,
A. D. Kok Jr., R. E. Labouchere, Max
H. Netelenbos, E. Noordam en de
de Voetbalclub „De Meeuwen”.
Regie: de heer A. D. KOK Jr.

Ondanks de beangstigende tijden bleef Valkenheide zijn opvoedende taak vervullen, dwars door alles heen. Bij het 30-jarig bestaan werd zelfs een speciale Valkenheide-Revue opgevoerd welke samenviel met de overgangsexamens. Een welkome ontspanning! Daags daarna kwamen lieden van het SS Ersatzkommando jongens ronselen om dienst te nemen (tegen een ruime vergoeding en goede kost) in het Duitse leger. Directeur Noordam heeft elke vordering op gebouwen en ronselpartijen geweigerd.

**Flinke kerels melden zich voor den strijd
tegen het bolsjewisme**

**Keuringen Waffen SS, SS Wachtbataillon, Landstorm
Nederland, Kriegsmarine, Germaansche SS
in Nederland**

Het SS-Ersatzkommando deelt mede: Op de volgende data zullen de keuringen plaats hebben voor bovenstaande formaties:

15 Mei 8—13 uur Amsterdam Dam 4
16 Mei 8—12 uur Utrecht N.V. Huis, Oudegracht 245
16 Mei 15—17 uur Amersfoort SS Wachtbataillon 3, Leusderweg.

VOEDINGSRAAD
COMMISSIE TOT ONDERZOEK NED. BEVOLKING
VAN DEN GEZONDHEIDS- EN VOEDINGSTOESTAND DER

No. 58/12

'S-GRAVENHAGE, 12 Februari 1943
MAURITIADE 55, TELEFOON 116164

ANTWOORD OP SCHRIJVEN VAN:

BETREFFENDE: Mededeeling resultaten
voedings-onderzoek.

Men gelieve bij het antwoord nauwkeurig
het nummer, de dagteekening en het
onderwerp van dit schrijven te vermelden

BIJLAGEN:

Geachte Directie,

Hiermede heb ik het genoegen U het resultaat te kunnen mededeelen van het laatste onderzoek omtrent de voeding bij Uwe inrichting, waartoe door U voedingslijsten werden ingevuld over de week van 16/8 t/m 22/8 '42.

De beoordeeling van de voeding in z'n onderdeelen kan als volgt worden samengevat:

Verpleegden

"De hoeveelheid calorieën, eiwit, vet en koolhydraten is hier "te gering en beduidend minder dan volgens de distributie kan "worden gebruikt."

	<u>recht op</u>	<u>verbruik</u>	<u>verschil</u>
Boter	ca 53.5 Kg.	47 Kg.	- 6.5 Kg.
Suiker	" 76.5 "	13 "	- 63.5 "
Kaas	" 23 "	9 "	- 14 "
Jam	" 38 "	30 "	- 8 "
Vleesch	" 92 "	35 "	- 57 "
Melk	" 535 Ltr.	205 Ltr.	- 330 Ltr.

"De met de voeding toegevoerde hoeveelheid vitaminen B en C en "het Phosphor en ijzer laat niet te wenschen over, doch de hoeveelheid vit. A en Calcium is veel te gering en beslist voor "verbetering vatbaar".

Personeel

"De hoeveelheid calorieën, eiwit, vet en koolhydraten is "ruim "te noemen." "Het verbruik aan levensmiddelen gaat dan ook ver "boven de gedistribueerde hoeveelheid uit; b.v.:

	<u>recht op</u>	<u>verbruik</u>	<u>verschil</u>
Boter	ca 3.36 Kg.	6.2 Kg.	+ 2.8 Kg.
Suiker	" 5.75 "	18 "	+ 12.25 "
Kaas	" 1.75 "	5.25 "	+ 3.5 "
Jam	" 2.87 "	6.44 "	+ 3.57 "
Melk	" 40 Ltr.	137 Ltr.	+ 97 Ltr.

"De indruk bestaat, dat deze meerdere hoeveelheden kunnen worden "gebruikt wegens het te-kort bij de verpleegden". "De met de voeding toegevoerde hoeveelheid vitaminen A, B en C alsmede de mineralen Calcium, Phosphor en ijzer laat niets te wenschen over."

AAN

de Directie van het Gesticht "Valkenheide",
te

MAARSBERGEN

26424 - '37

God nam heden tot zich onze lieve Man, Vader en
Grootvader

DIRK NOORDAM,

in leven Directeur Opvoedingsgesticht „Valkenheide”,

in de ouderdom van 63 jaar.

Zijn leven was Christus, zijn sterven gewin.

Uit aller naam:

E. NOORDAM—van den Berg.

„VALKENHEIDE” MAARSBERGEN,
8 SEPTEMBER 1944.

De begrafenis vindt plaats op Dinsdag 12 September a.s.,
nam. 2.15 uur vanuit de Kerkzaal te „Valkenheide”.

strijdbrachten; geassisteerd
door Kerstens - 't d Waardt - Cor de
Bruin, etc. ^{alle jongens naar Keersom}
Duitsers Norden nog niet ontropend en blijven
Duis dat morgen; Commandant komt terug
en stelt Blom voor als Commandant van
de N.B.S. te Maarsbergen.
Eventuele klachten met hem te regelen
Duitsers zullen uiterlijk Donderdag vertrekken
met achterlating van alle goet.

Maandag 7 mei 1945
als gratie alle jongens uit
N. B. S. ontslagen
Donderdag 10/5 om 1/2 3 - 3 uur
aftocht der Duitschers. 't Elst
Inlevering van wapens en foedieren.

Vrijdag 11/5 Feestdag bevrijding
Burgemeester
Hr. v. Benning
Hr. Lodin de Koning
Ds. Koolhaas
Ds. A. W. Brink
N. B. S. Blom Commandant

De enige foto van de ver-
zetsgroep Valkenheide-
Maarsbergen.

Trots toonde de groep de
nacht tevoren gedropte
Engelse machinegeweren
ergens in een bos te Maarn.
V.l.n.r. S.W. Blom (comman-
dant), Ankie de Bruin,
Weydener, Polly, Mertens,
C. de Bruin, Ruitenburch,
W. Pater, C. van de Waardt,
C. Bruggink, R. Kerstens.
Zittend: J. bij de Vaten,
G. Sterk, M. Pater en
D. Pater.

4 Sept.

1945

Spijstijst

Gevulde Tomaat

Koninginnesoep

Gekookte visch met peterseliesaus
en aardappelpureeKoud vleesch met diverse groenten
en aardappelen

Pudding

Fruit

JULI 1947

Onze

Maandblad van
„Valkenheide”
Opvoedingsgesticht
vanwege de
Ned. Herv. Kerk

33e JAARGANG NO. 7

Jongens

Onder redactie van
den Directeur
J. F. HAECK
Maarsbergen.

TELEFOON K 3433/220

- MAARSBERGEN

- GIRONUMMER 51766

BESTUURSLEDEN:

Jhr. Dr. M. L. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, J. STUIVINGA, Zeist.	F. E. EVERWIJN LANGE, Maarn.
Rupelmonde, Nieuwersluis, Voorzitter.	Ds. M. VAN GRIEKEN, Arnhem.
Jhr. Q. J. VAN SWINDEREN, Loosdrecht.	Ds. J. J. C. KARRER, Apeldoorn.
2e Voorzitter.	Ds. J. C. KONINGSBERGER, Amsterdam
Prof. Dr. E. H. s'JACOB, Maliebaan 39, Utrecht, Secretaris.	Ds. P. DE BRUYN, Driebergen.
Jhr. F. HOOFT GRAAFLAND, Amsterdam, Heerengracht 420, Penningmeester.	Mr. F. J. BREVET, Rotterdam.
Jhr. Mr. C. DEDEL, 's-Graveland.	Prof. Dr. J. P. KRUYT, Utrecht.
A. B. C. DUPOK DE WIT, Amsterdam.	Ds. G. LANS, Amsterdam.
	W. J. HEMMES, Utrecht.
	J. W. VAN GEELEN, Utrecht.

Jaarverslag 1946.

Wanneer de geschiedschrijver in latere jaren het jaar 1946 zal willen typeren, zal hij vermoedelijk spreken over het élan, waarmede in Nederland de wederopbouw op alle terreinen is aangevat. Zie ik goed, dan zal de historicus, oog hebbende voor de enorme ont-
wrichting van het economische, sociale en politieke leven, de ontstellende feiten memoreren, de frenetieke verbetering, waarmee de problemen werden aangepakt, constateren, maar het gevoel van loomheid en teleurstelling, dat zich allengs van de tijdgenoot meester maakte, zal hij niet bij machte zijn weer te geven.

Helaas heeft de heer Noordam de wederopbouw van zijn Valkenheide niet meer mogen meemaken.

Door de hevige druk van de bezetters kreeg hij op 6 september 1944 een hartaanval. Zwaar ziek, werd hij op 7 september door de SD uit zijn huis gehaald en gefusilleerd.

Het was een represaille voor het o.a. opsluiten van NSB-burgemeesters in het Isolatiepaviljoen.

Valkenheide Prijsvraag

Drs. J.F. Haeck nam het roer over van de voorlopige directie, bestaande uit de heren Hs Brink, M.J. van Goeverden en A.C. Bos. Vrijdag 11 mei 1945 werd de bevrijding gevierd. Valkenheide ging er hard tegenaan, de wederopbouw was begonnen.

„Valkenheide” bestaat 35 jaar.

Een jongensdorp jubileert.

De Nederl. Herv. stichting „Valkenheide”, voor opvoeding van ontspoorde jongens te Maarsbergen, bestaat vandaag 35 jaar. Hoewel dit zevende lustrum eerst op 24 October a.s. feestelijk wordt gevierd, zonden we desondanks vandaag toch aan deze stichting enkele woorden willen wijden. Dit opvoedingsgesticht, uitgaande van de Ned. Herv. Kerk heeft recht op onze belangstelling en die belangstelling, vooral in deze tijd waarin het aantal gederailleerde jongeren angstig groot is, ten zeerste nodig.

**HERBOUW
EN
UITBOUW**

VAN

VALKENHEIDE

TE MAARSBERGEN.

**OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE
DE NEDERL. HERVORMDE KERK**

TEL. MAARSBERGEN (K 3433) 220 — GIRO 51766

In 1947 bestond Valkenheide 35 jaar. Ruim 2300 jongens brachten in die periode enige jaren op Valkenheide door, gezamenlijk ruim twee en half miljoen verpleegdagen. Maar wat zeggen getallen? Voor alles moest de jeugd de vreugde en de zin van de arbeid leren verstaan.

Jonge Kerk -:- Brummen

UITNODIGING

tot de vergadering van jonge lidmaten
op Donderdag 6 Januari 1949 's av. om
half acht in het Geb. v. Chr. Belangen.

Onderwerp:

Over het werk en het leven van het
Opvoedingsgesticht: „Valkenheide”
door één van de Bestuursleden van de Stichting.

De Commissie.

HUISREGELS

voor het

Opvoedingsgesticht „Valkenheide” te Maarsbergen.

DAGELIJSCHES DIENST.

Art. 1. Bij het luiden der ochtendbel ontsluit de ambtenaar de slaapzaal der verpleegden, welke hij op vriendelijke en tactvolle wijze wekt.

Art. 2. Onder toezicht van den ambtenaar wasschen de jongens zich behoorlijk en halen hun bed af, hetwelk op een door den hoofdambtenaar te bepalen tijd wordt opgemaakt. Zondags worden de bedden direct na het opstaan opgemaakt.

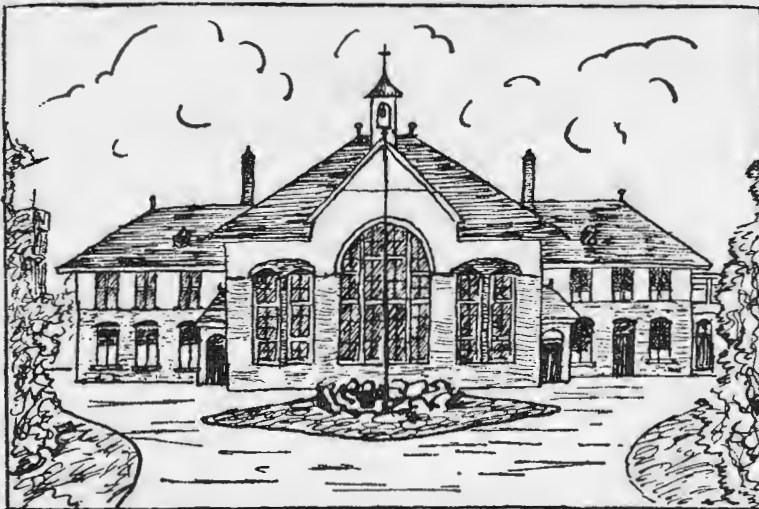
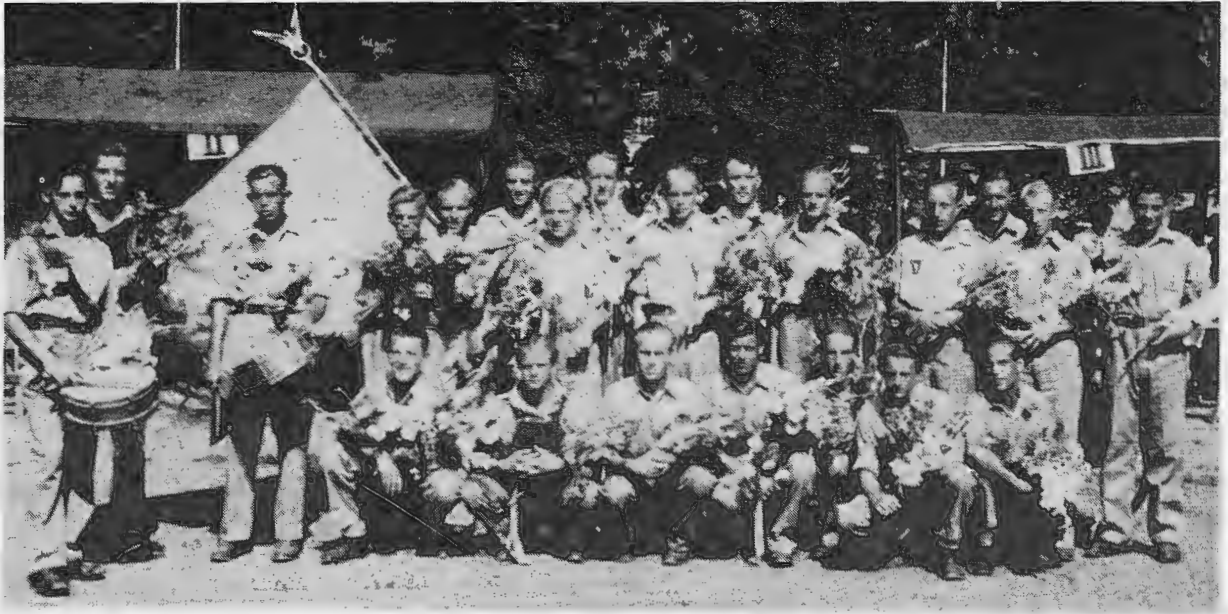
Art. 3. Wanneer de werkzaamheden, in het vorige artikel genoemd, zijn verricht, gaat de ambtenaar met zijn jongens naar het dagverblijf, waar zij plaats nemen aan de voor het ontbijt gedekte tafel.

Art. 4. Wanneer het brood etc. naar de groepen gebracht wordt, neemt de ambtenaar welke z.g. buitendienst heeft, dit in ontvangst en overtuigt zich of alles aanwezig is. Men late de keukenwagen tot voor de stoep van de buitenduur rijden.

Art. 5. Zoodra de tweede bel wordt geluid, doet de ambtenaar zijn jongens bij drieën aantreden. Dit aantreden geschiedt snel, rustig en nauwkeurig. Wanneer al zijn jongens ordelijk in het gelid staan geschaard, geeft de ambtenaar bevel tot afmarcheeren.

Art. 6. Bij aankomst op het plein voor het Hoofdgebouw plaatst de ambtenaar zijn jongens op twee rijen, en overtuigt zich, dat zij ordelijk en netjes hun plaats innemen. Spreken is zoowel tijdens het marcheeren als bij het staan op het plein verboden.

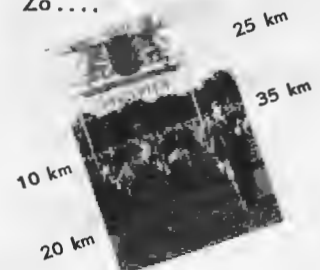

4^E „VALKENHEIDE” WANDELTOCHT
4 JUNI 1955

Vloetblad

Loopt ook U
op zaterdag 6 juli 1957 ?

Zo....

Op weg naar de Finish van de
6e Valkenheide Wandeltocht

Doe 2 dingen: ● Noteer deze datum in Uw agenda
● Leg dit vloetblad in Uw agenda
Nedere mededelingen volgen.

Onze Directeur Drs J. F. Haack in gesprek met een wandelaar uit Aruba
Foto N.U.D. Hofland

VERENIGING VAN OUD-LEERLINGEN „VALKENHEIDE”

SECRETARIAAT: THORBECKELAAN 83
UTRECHT

Ter nagedachtenis aan haar vroegere directeur werd het Noordamfonds ingesteld. Dit fonds maakte het mede mogelijk dat reünies de befaamde Valkenheide-wandelmarsen en verschillende andere activiteiten plaats konden vinden. Vanuit Valkenheide nam de wandelgroep regelmatig deel aan de Vierdaagse te Nijmegen onder leiding van de heer G. van de Waerd.

Datum Postmerk.

L. S.,

Hierdoor wordt U vriendelijk uitgenodigd tot het bijwonen van de REÜNIE VAN OUD-LEERLINGEN van „Valkenheide” op Woensdag 25 Juli 1951 te Valkenheide.

Aantreden en afmarcheren vanaf het Station Maarsbergen na aankomst van de trein van
9.02 uit de richting Utrecht;
9.41 uit de richting Arnhem.

Onze mensen uit het Noorden en Oosten worden naar hier gehaald en weer teruggebracht naar Amersfoort. Vertrek naar Valkenheide na aankomst van de trein van 9.38 uit het Noorden. Terug 's avonds 19.05 uit Amersfoort.

PROGRAMMA :

10.30 uur op Valkenheide
Koffie
11.00 – 11.30 uur Vergaderen
11.30 – 1 uur Voetbalwedstrijd Valken I – Oud-leerlingen
1.00 uur Warme maaltijd
2.15 uur Aantreden voor de Post
2.30 uur Volksspelen
4 uur Thee
4.30 uur afmarcheren naar 't Station.

De retourkaart wordt door mij zo spoedig mogelijk, ingevuld en duidelijk getekend, terug verwacht.

Door bijzondere omstandigheden zijn we genoodzaakt te melden: dat in geen enkel geval nachtelogies, noch voor, noch na de Reünie, kan worden verstrekt.

HET NOORDAMFONDS.

Maarsbergen, datum postmerk.

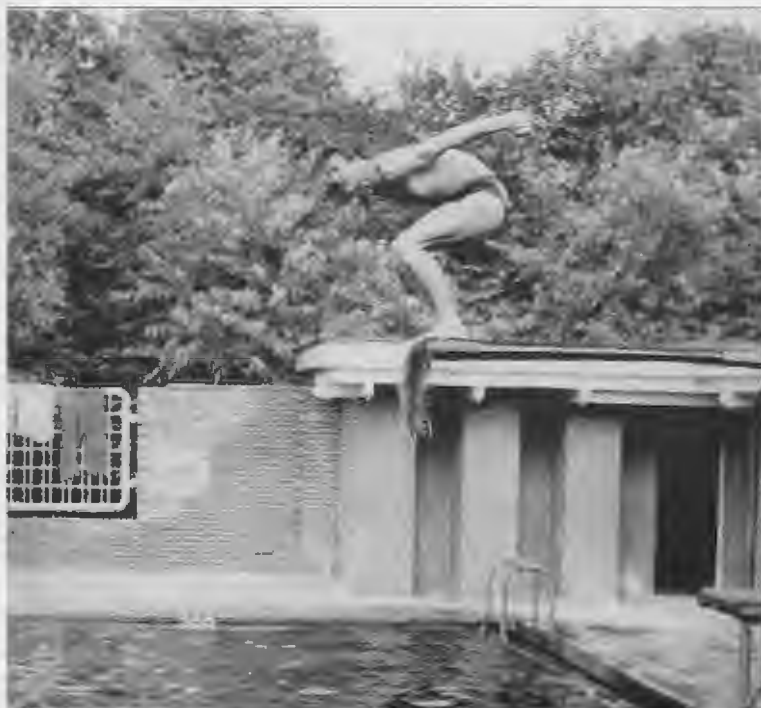
L. S.

Hiermede erkennen wij de goede ontvangst Uwer bijdrage voor het „Noordamfonds”. Onder betuiging van onzen vriendelijke dank houden wij ons voor Uw verderen steun ten zeerste aanbevolen.

Hoogachtend,

Comité Noordamfonds.

De jongen van nu heeft nu eenmaal een andere verzorging en een ander milieu nodig dan de geuniformeerde gestichtsjongen op klompen uit 1915. Dit stelt eisen aan de verzorging, waaraan de inrichting eenvoudig moet voldoen, wil er niet een te groot verschil komen tussen het huiselijke milieu en de inrichtingssfeer. Het gestichtskarakter moet geheel verdwijnen en huiselijkheid, zonder overdrijving overigens, moet hiervoor in de plaats komen.

Een werkbespreking met leraren, werkmeesters onder leiding van de heer J.F. Haeck in de personeelskamer, terwijl één van de 200 jongens een verfrissende duik neemt.

Op 5 oktober 1957 werd de nieuwe ambachtschool feestelijk geopend door de inspecteur-generaal van het onderwijs Mr Ir M. Goote, die door het doorsnijden van een brood de sleutel vond voor het nieuwe schoolgebouw. De school kreeg steeds meer het karakter van streekschool.

Verder gaat Valkenheide, met nieuwe mogelijkheden langs het oude spoor. Her-oriëntatie, vernieuwing, dienstbaarheid, typeren de herleving. De jaarlijkse reünie vormt daarbij een toetsing met het verleden.

.....
Bij de familie Haeck, hier ter stede
GEVRAAGD

Voor direct: een KINDERMEID, zeer
luid schreeuwende baby. 75 gulden
per jaar en veel verval.

J. F. Haeck.
.....

de Koepeel

NEDERLANDS MAANDBLAD VOOR KINDERBESCHERMING

JAARGANG 20 No. 5, MEI 1966

AANVANGSSALARISSEN VAN ASSISTENTEN IN KINDERTEHUZEN

OPLEIDING:

4 jr. Huishoudschool (inkl. kinder-
verzorgingsklas)

BEGINLEEFTIJDEN:

18 jaar	f 370.—
19 jaar	f 409.—
20 jaar	f 447.—
21 jaar	f 472.—
22 jaar	f 507.—
23 jaar	f 544.—

OPLEIDING:

(M)ULO of 3 jr. HBS
of
Huishoudschool + Ass. kl. +
dipl. Centr. Raad v. Kinderuitzen-
ding.

BEGINLEEFTIJDEN:

18 jaar	f 385.—
19 jaar	f 424.—
20 jaar	f 462.—
21 jaar	f 487.—
22 jaar	f 522.—

Op „VALKENHEIDE", hervormd vakinternaat voor jongens,
wordt zo spoedig mogelijk gevraagd een

hoofdleider

Voor deze verantwoordelijke functie wordt naast een minimumleeftijd
van 28 jaar een ruime ervaring in de interne kinderbescherming vereist.
Diploma B Kinderbescherming vereist. Woning komt beschikbaar. Ge-
werkt wordt met drie groepen jongens van 13 tot 20 jaar. Het salaris
wordt vastgesteld conform de schaal „Haeck".

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de directie van „Valken-
heide" te Maarsbergen; telefonische inlichtingen worden gaarne
verstrekst onder no. (03433) 245.

„VALKENHEIDE", datum postmerk.

Onder dankzegging voor Uw sollicitatie
heb ik de eer U te berichten, dat in de vacature is
voorzien.

De Directeur van „Valkenheide",

J. F. Haeck.

Particulier Secretaris
van
Zijne Koninklijke Hoogheid
de Prins der Nederlanden

Paleis Soestdijk, 30 augustus
1963

Het Bestuur van de Stichting
"Valkenheide",
Maarsbergen.

In opdracht van Zijne Koninklijke
Hoogheid de Prins der Nederlanden bevestig
ik hierbij de goede ontvangst van Uw
jaarverslag over 1962.

Ik moge U daarvoor hartelijk dank-
zeggen, en de beste wensen van de Prins
voor een goede voortgang van Uw werk
overbrengen.

De Particulier Secretaris van
Z.K.H. de Prins der Nederlanden
Bij afwezigheid:

M.F. Visser

M.F. Visser,
Chef Secretariaat.

Het "rapport Haeck" maak-
te het mogelijk, naast een
betere salariëring van
groepsleiding, meer man-
kracht aan te stellen in de
groepen. Weken van 70-75
uur gingen tot het verleden
behoren. Naast aanstelling
van hoofdleiders werd ook
de nazorg niet vergeten.
Nieuwe bouwplannen wer-
den uitgevoerd, een verrij-
king waarnaar jarenlang
was uitgezien.

Het Bestuur van de Stichting "Valkenheide", zegt U recht hartelijk dank voor de goede wensen en de financiële bijdrage die het van U mocht ontvangen ter gelegenheid van de viering van het 50 jarig jubileum en de opening van ons nieuwe kerkgebouw.

*C. Dedel, voorzitter van
het Bestuur.*

GEWIJZIGDE VERHOUDINGEN IN OPVOEDING EN BEGELEIDING

In het ter gelegenheid van ons jubileum door drs. Manuel van Loggem geschreven stuk, dat op 4 en 5 oktober en later nog enkele malen elders in het land door onze medewerkers is opgevoerd, zegt de hoofdpersoon tegen zijn ouders: „Jij, jij was er nooit als ik je nodig had!” en dan later tegen zijn zusster: „Met jou kon ik tenminste spelen.”

Dat zijn de twee punten, waar het in de heropvoeding altijd weer op aan komt. „Je was er nooit” moet worden „je stond altijd voor me klaar om me op te vangen als ik in de purée zat of ook als ik gewoon maar thuis kwam uit school.”

Men kan de houding van de moeder van vroeger, die achter het theeblad zat als de kinderen uit school kwamen, romantiseren en terugverlangen naar de tijd van het flakkerende theelichtje en ook de rol van de moeder met haar kinderen, gezellig om de lamp in de huiskamer, verheerlijken. Laten wij dit maar liever overlaten aan de zangers van de „smartlap-platen” van het genre: „Moeder, ik kan je niet missen”.

In 1963 werd de oude kerkzaal (foto links boven) voor het laatst gebruikt, omdat het nieuwe kerkgebouw in oktober van dat jaar klaar kwam. Een bouwwerk waaraan onder meer meewerkten Ir J.B. Baron van Asbeck (architect), J.M. Meine Jansen (glas in beton en mozaïek) en T. van Hoogevest (aannemer).

Het gebouw kreeg van meet aan een dubbele functie omdat het tevens als ontspanningscentrum was bedoeld. In dat kader werd een jubileum-toneelstuk opgevoerd, met als spelers, v.l.n.r. A. de Leeuw, W. Slagmolen (voorzitter Noordamfonds), H. Abbink, mevrouw W. Wildeman, W. van Houttum en G. Datema.

Het bestuur in 1966, v.l.n.r.
G. Ph. Helders, G. Wielinga,
A.B.C. Dudok de Wit,
Jhr F. Hooft Graafland, Jhr
C. Dedel, J.F. Haeck (direk-
teur 1945-1966), Jhr
G. Schimmelpenninck,
P.W. ter Haar. Staande:
J. Breyer (direkteur
1966-1971), W.H. Kooiman
(direkteur 1971-heden).

„Valkenheide“

Voetbalvereniging

LIDMAATSCHAPSKAART

VAN

GROEP:

Deze kaart dient iedere zaterdagavond, voor presentie geparafeerd, door de clubleider bij de groepsleider te worden ingeleverd.

PERSONEELSVENIGING „VALKENHEIDE“

Bewijs van Lidmaatschap 19 78

NAAM de heer Z. Weggemans

ADRES Scherpenzeelseweg 8

PERS. VER.

Men moest lid zijn van een zaterdagmiddagklub. Padvinderij, zeeverkennerij, wandelklub, voetbalklub en handenarbeidklub was het keuzepakket van de jongens. De groepsleiding fungeerde als activiteitenleiders. Voor het personeel bestond een lange tijd een goed functionerende personeelsvereniging welke een groot aantal gezellige avonden organiseerde.

ONDERWIJSVERNIEUWING IN DE VORM VAN TAKENSISTEEM

De ontwikkeling van verlaging van de groepsgrootte speelt zich ook af in de onderwijssector. Ook hier wordt al jarenlang de behoefte gevoeld aan een verkleining van de opleidingsgroep. Er zijn aanwijzingen, dat wij met ingang van de nieuwe cursus tot een lagere klasse-grootte zullen kunnen overgaan.

De door de ingebruikneming van de nieuwe paviljoens vrij gekomen ruimte geeft ons ook de mogelijkheid in schoolverband dit te realiseren. Verlaging van de klassegrootte is zeker in overeenstemming met de algemene tendens, die bij het voortgezet onderwijs heerst, maar de wenselijkheid doet zich op onze school te sterker gevoelen, omdat wij hier nu eenmaal te maken hebben met jongens, die toch wel veel extra aandacht nodig hebben.

"Bouwen aan een toekomst"

De kinderscherming is in beweging. Van binnenuit en van buitenaf is veel kritiek geuit op kinderschermingsinstellingen en werkmethoden. Nieuwe ideeën over geheel andere vormen van hulpverlening doen opgeld. Met name de traditionele inrichtingsopvoeding en de grote inrichtingen staan bloot aan kritiek.

Deze kritiek is niet aan ons voorbijgegaan. Dit heeft ertoe geleid dat bestuur en medewerkers zich gemeenschappelijk zijn gaan bezinnen op een herziening van uitgangspunten en doelstelling van het werk in onze inrichting.

Naar groepsagogisch klimaat worden drie „units” onderscheiden, waarbij de relatievorm tussen leiding en pupillen in combinatie met het normeringspatroon binnen de groep het verschil bepaalt. Elke „unit” bestaat uit meerdere groepen, zodat ook nog onderscheiden kan worden op basis van leeftijd, intelligentie en interessepatroon van de jongen. Zo zijn ontstaan:

- vijf groepen met een „normerend” karakter, waarbij de normering gebaseerd wordt op gedragstherapeutische principes. Verbetering van de realiteitsperceptie, verhoging van de frustratietolerantie en afstemming van het eigen normen- en waardenpatroon op die van de groep is het opvoedingsdoel.
- Drie groepen die zijn gericht op een individueel-therapeutische benadering van de jongens. Deze groepen hebben een relatief grotere personeelsbezetting en krijgen een intensievere psychologische begeleiding. Hier is herstel van ernstige relatietoornissen het voornaamste doel.
- Drie groepen die getypeerd worden doordat gewerkt wordt vanuit de identificatie van de jongen met zijn groepsgevoel. De groepsorganisatie is resultante van dit identificatieproces. De groepsleiding vervult daarbij eerder de rol van begeleider en mentor, dan die van leider. Ontwikkeling van de relationele mogelijkheden, verhoging van het zelfgevoel en training in sociale vaardigheden vormen hier het opvoedingsdoel.

Deze interne differentiatie naar behandelingsmogelijkheid, waarmee een aanvang gemaakt is, betekent het einde van de uniformerende en regulerende benadering van vroeger. Daarbij komt dat een gewenste verandering van pedagogisch programma de continuïteit van de begeleiding binnen Valkenheide niet in gevaar hoeft te brengen.

Rondom de wisseling van de jaren '60 en de jaren '70 schroomde Valkenheide niet de bakens te verzetten naar de eisen van die tijd.

In 1968 werd het (nieuwe) hoofdgebouw in samenwerking met de Technische school en de Technische dienst gebouwd. In 1973 brandde het Hoofdgebouw voor twee-derde deel af. Het gespaarde gedeelte werd het Honk, dat voor ontspanningsruimte gebruikt wordt.

Door de bouw van nieuwe paviljoens werd het vroegere groepsgebouw een tijd lang gebruikt door de Technische Dienst. Inmiddels is dit gebouw onder de slopershamer gekomen en heeft de Technische Dienst een eigen ruimte gekregen. Het isolatiepaviljoen ging in 1982 tegen de grond, nadat een aantal jaren de schoolopvang erin gehuisvest was. De "cellen" waren einde jaren '60 al verleden tijd.

Op 22 juni 1977 neemt de directeur van de Technische School, N.B. Goudswaard, afscheid. De heren J.D. Kroesenbrink (directeur) en H.J. van Druten (adjunct-directeur) later aangevuld met de heer W. de Jong, eveneens als adjunct-directeur, nemen het roer over.

"Valkenheide"

1979

"De Sprong"

Met vreugde en ook met enige trots kunnen wij U berichten dat onze school voor Individueel Voortgezet Onderwijs "De Sprong" in gebruik kan worden genomen. Op dinsdag 20 november 1979 zal de officiële opening van deze school plaats vinden en bij dit feestelijk gebeuren nodigen wij U hartelijk uit.

Op die middag ontvangen wij U graag tussen 14.30 en 15.00 uur in de grote zaal van De Valkenburcht. Om 15.00 uur zullen enkele korte toespraken worden gehouden, waarna om 16.00 uur gelegenheid wordt geboden de nieuwe school te bezichtigen.

Namens het bestuur
W.H. Kooiman

In 1979 werden de opleidingsmogelijkheden aanzienlijk uitgebreid door de opening van een school voor individueel onderwijs "De Sprong" onder leiding van de heer E.D. van't Hoff.

De eerste leerling: Hans Peter Vels.

Het Honk werd steeds meer het centrum van allerlei activiteiten. Zo kan het gebeuren dat na een Soosavond een bruiloft wordt gevierd en weer een avond later de ledenvergadering van de plaatselijke voetbalklub wordt gehouden. Een lange tijd was de bibliotheek erin gehuisvest. Nu is het domein van de leider Vorming en Rekreatie. Links het plekje dat iedere Valkenheidebewoner kent: het winkeltje, voor de shag en de snoep. De groepskampen, welke voorheen drie weken duurden, werden in 1982 omgezet in een werkweek.

Ruim 10 jaar heeft Valkenheide een manege, een wonder-middel op het pedagogische gebied. Via de liefde voor het dier wordt geleidelijk aan begrip voor de "ander" opgebouwd. Vóór en na schooltijd zijn jongens bezig met "hun" pony's. De keuze-middagen van "De Sprong" richten zich veelvuldig richting ponyklub alwaar de heer W.F. Leenstra klaar staat om met de jongens door de bossen te zwerven of op het terrein les te geven. Ook wordt de viervoetige-hulp ingeroepen bij plaatselijke gebeurtenissen; Sinterklaas-feest, jubilea etc. Jaarlijks worden er rijproeven afgenomen, waaraan naast de jongens, ook leden van buiten deelnemen.

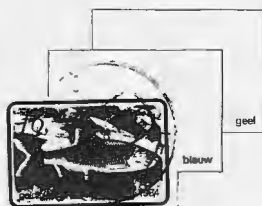

Eén van de aantrekkelijkheden van Valkenheide is, dat er doodgewone mensen werken, met humor en nuchterheid. Humor echter ook in de leefgroepen. Zo kon men de geweldige ontmaskering van de Sint meemaken in "de Knik", waarbij Sint, niets vermoedend, door de plaatselijke Rijks-politiecommandant Manee in de boeien werd geslagen en voor een (bijna) echte rechtbank werd geleid. Dat is Valkenheide, het kán en het gebeurt. Ook fijn vissen in één van de vijvers, of gezellig eten met z'n allen met een échte burgemeester!

Ministerie van Landbouw en Visserij

viskaart

Voorz./mw John van Rhenen (de Spil)

Adres "Valkenheide" 26

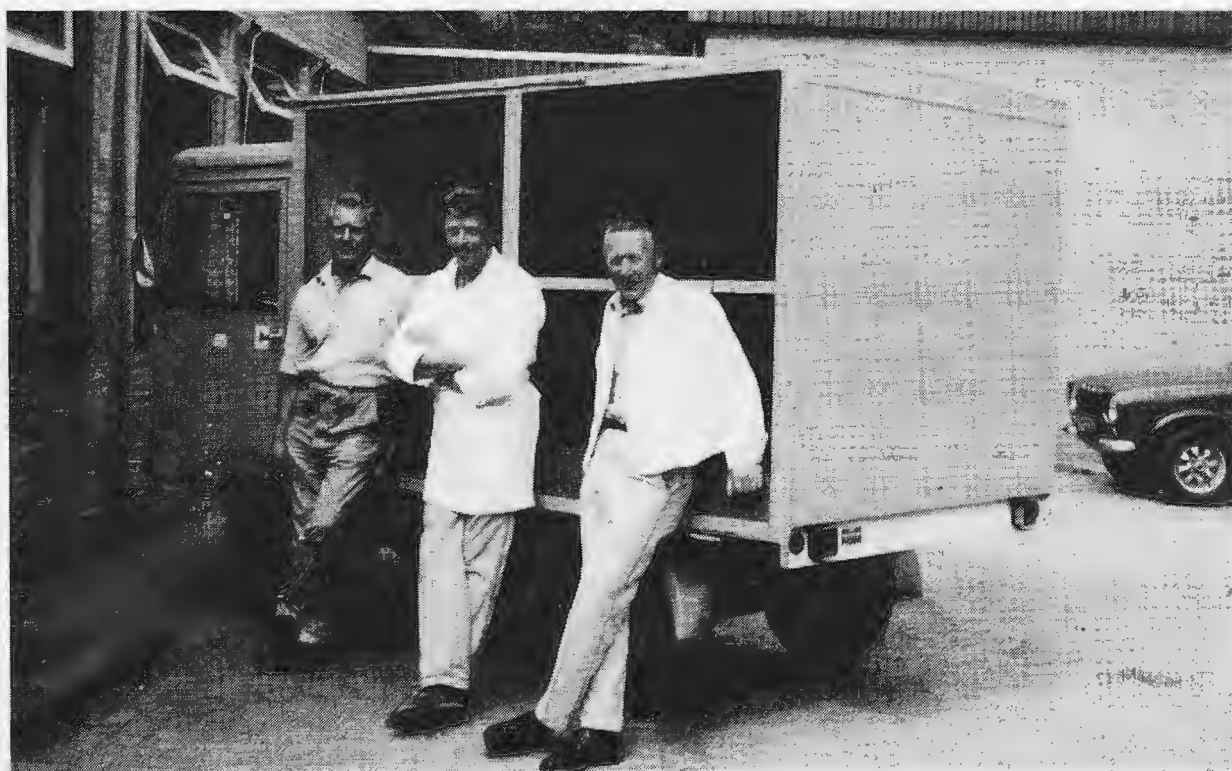
Postcode 3953 MC Woonplaats Maarsbergen (Gem.Maarn)

Geboortedatum

Deze kaart is slechts geldig, indien zij volledig (dus óók de geboortedatum) duidelijk leesbaar is ingevuld (niet met potlood) en is voorzien van een gestempeld visagel.
In de zegelkosten zijn de administratiekosten begrepen.

Z.O.Z.

Een aantal jaren komen in de zomer veel jeugd-voetbalklubs naar Valkenheide, de KNVB-jeugdsportkampen geheten. Het technische gedeelte berust bij de kampstaf en voor de inwendige "voetballer" zorgt de keukenstaf van Valkenheide.

Nederlandse
Spoorwegen

DV

Vastrechtkaart Geldig op alle NS-lijnen

Geeft recht op het reizen met plaatsbewijzen enkele reis, dag- of weekendretour of dagkaarten — 1e of 2e klas — tegen een in de tarieven opgenomen gereduceerde prijs. Geldt niet voor avondretour.

Geldig: **Max. 7 maanden**

van	20.01.91
tot en met	20.01.91

028 N. N° 222075

Prijs

fl 20.00 802

z.o.z.
geldigheids-
duur

DD2374

DV

Het vervoer neemt een aparte plaats in. Sinds de sluiting van het station Maarsbergen moest er wel eigen vervoer komen, het bekende busje kan men overal tegenkomen: bij het station Maarn, doch ook in Limburg of Groningen (werkweken) of zomaar bij een schouwburg in Utrecht (groepsbezoek) of Slagharen (vakantie).

Steeds meer krijgt Valkenheide aanvragen voor opname van jongens uit andere kulturen. Om elkaar (en vooral ook elkaars kultuurpatronen) te leren kennen werd in 1984 een groots projekt, in samenwerking met "De Sprong" opgezet. Een zeer geslaagde gebeurtenis welke zich voortzet in cursussen voor de groepsleiding e.a. inzake etnische minderheden.

Een jaarlijks terugkerend evenement van de Technische School is de "open dag", waarbij de vele bezoekers door middel van werkstukken en demonstraties op de hoogte worden gebracht van de theoretische- en praktische vaardigheden.

Tot zomer 1982 is er steeds gesproken over een technische school voor jongens. Door een statutenwijziging werden nu ook meisjes in de gelegenheid gesteld de school te bezoeken. Trots stelt de heer Krosenbrink de eerste drie dames voor, zittend Iris van de Meij en Joke Gorter, staande Kirsten Weenink.

De Herberg

In april 1984 vierde "De Sprong" haar eerste lustrum. Een hele week vol activiteiten met als hoogtepunten de fietsvierdaagse en de sterkste man van "De Sprong".
(zie bladzijde 77)

KLEINSCHALIGE VOORZIENINGEN

Naast de "leefgroepen" ontstaan de gezinsgroepen. Als eerste de "Herberg", voor jongens die 's morgens een lase cursus volgen en 's middags ervaring opdoen in bedrijven in de omgeving.

In 1982 volgt een gezinsgroep met een specifiek behandelingsprogramma voor onze jongeren.

Het "Kursushuis" met een eigen methodiek werd begin 1984 in het leven geroepen.

Gezinsgroep

het Kursushuis

"DOOR DE JAREN HEEN"

LIJSTJE van directeuren:

1911 - 1913	C.R. van Lelyveld
1913 - 1921	H.R. Meeuwenberg
1921 - 1944	D. Noordam
1944 - 1945	interim directie
1945 - 1966	J. Haeck
1966 - 1967	J. de Os Breyer
1967 - 1985	W.H. Kooiman sr.
1985 - 1987	L. Hofland
1987 -	W.H. Kooiman jr.

De "aartsbedelaar" van "Valkenheide", de heer J.C. Renden, bracht van 1912 tot 1943 door zijn bezoeken aan grote bedrijven, een bedrag van f 578.605,- bij elkaar.

Op 1 augustus 1914 (1e wereldoorlog) werd "Valkenheide" overspoeld met Belgische vluchtelingen; zij werden in de recreatiezaal van het toenmalige hoofdgebouw opgevangen.

In 1918 eiste "de Spaanse griep" vijf slachtoffers.

In 1919 werd officieel subsidie toegekend voor "de Ambachtschool". Nu konden ook buitenleerlingen worden toegelaten.

In 1924 begon men met leerlingen van de Ambachtschool met de bouw van het eerste dubbelwoonhuis. Later zijn er meerdere woningen in eigen beheer gebouwd.

In 1927 werd de watertoren gebouwd en op 25 juni 1929 door voorzitter van het bestuur mr. J.Th. de Visser in gebruik genomen.

Vanaf Kerstmis 1927 ontving het personeel van het bestuur een boek als kerstgeschenk. Deze traditie werd tot 1970 gehandhaafd, later kreeg men een boekenbon en de laatste jaren een kerstpakket dat verzorgd werd door de chef-kok J. Noordam.

In 1928 ontstond de eerste bescheiden pensioenregeling voor groepsopvoeders.

Op 29 oktober 1928 werd de eerste filmvoorstelling gegeven "Van Zonde en Zegen" een bioscoopfilm van zeventig minuten over het leven op "Valkenheide", in het Flora-theater in 's Gravenhage.

Door een schenking van A.B.C. Dudok de Wit uit Amsterdam kwam "Valkenheide" in 1929

in het bezit van een echte centrale omroep, welke tot na de oorlog veel vreugde heeft gebracht.

Het Valkenheidekerkhof werd op 28 april 1931 in gebruik genomen. Voorheen werden bewoners begraven in Doorn en/of Maarn.

Op 4 december 1933 werd door de firma Braat uit Delft de eerste centrale verwarming in de groepen en gebouwen aangelegd. De oude potkachels gingen naar een ijzerhandelaar in Utrecht.

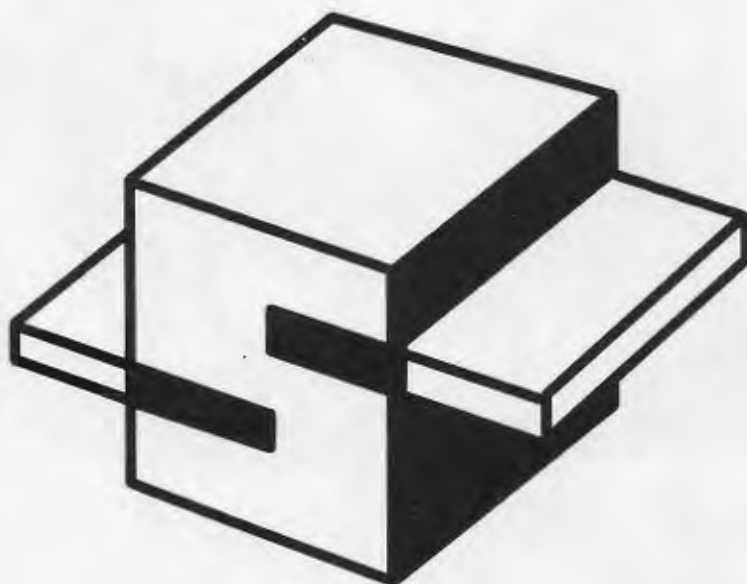
In 1938 gaf het bestuur van Valkenheide voor het eerst toestemming aan een groepsleider om in het huwelijk te treden. Voorheen was dit echt onmogelijk! Het was de heer W. Slagmolen, inspecteur Nazorg.

Van het door Dirk Noordam geschreven boek "Gekrookt Riet" is zelfs een 2e druk verschenen. Het boek "Mijn Jongens" is in 1945 posthuum aan hem opgedragen op initiatief van mej. Brink zijn secretarisse.

De eerste televisie (met geldautomaat) werd in 1960 op Valkenheide geïnstalleerd. Voor één gulden per uur kon men bij toerbeurt genieten van de eerste televisieprogramma's. Na 1963 kwamen de groepen, door veelal allerlei klussen te doen, zelf in het bezit van een televisietoestel.

"ZESPEKA": een deel van de Valkenheidegeschiedenis. "Onze jongens en meisjes" was een maandelijkse spreekbuis in de in HeMaVa verband samenwerkende kinderbeschermingsinstellingen **H**eldering-, **M**artha- en **V**alkenheide stichtingen. Zij begonnen in 1952, o.l.v. Jan Poot met de propaganda en fondsenwerving voor de kinderbescherming. Per 1 januari 1965 werden Hoenderloo, Ned. Mettray en Neerbosch opgenomen en daaruit is "Zespeka" ontstaan. (Later is Zetten toegevoegd). Aan het concept is niets gewijzigd; vandaag nog gaan Alice en Ko Brouwer door met hun prachtige opdracht. Zonder hun geweldige inzet zouden vele projecten nooit gerealiseerd zijn!

DE SCHUTSLUIS

Op 8 mei 1943 werd het observatiehuis "de Schutsluis" geopend, hoe schaars de middelen gedurende de oorlog ook waren. In een oud kamphuis, nabij een sluis, in Loosdrecht konden jonge kinderen worden opgevangen. Jonge kinderen, met een preventieve hechtenis, werden tot die tijd geplaatst tussen volwassenen in Huizen van Bewaring. Stichting Pro Juventute Gooiland, achtte dit onaanvaardbaar en richtte "de Schutsluis" op.

Onder de bezielende leiding van de familie van Vliet groeide na de oorlog de Schutsluis uit tot een instituut, waar jongens van 5 tot 14 professioneel werden geobserveerd en plaatsende instanties en ouders een advies kregen, gericht op het belang van het kind. De Schutsluis werd in 1953 een zelfstandige stichting en ging op zoek naar een nieuwe locatie.

In Doorn werd tien hectare bosgrond gekocht. Daar werden, naar een toen revolutionair idee, 4 huiselijke paviljoens gebouwd, bestemd voor kleine groepen, met daarbij enkele dienstgebouwen en dienstwoningen. Ook een echte school werd op het terrein geplaatst: de Dumbarschool voor Individueel Lager Onderwijs. Op 9 mei 1961 opende de minister van Justitie, mr. A.C.W. Beerman het moderne complex.

De Schutsluis groeide uit tot een landelijk Observatie- en behandelingshuis met een capaciteit van 56 bedden. De hoge kwaliteit van werken werd na 1969 o.l.v. dhr Wildervanck de Blecourt systematisch verder uitgebouwd.

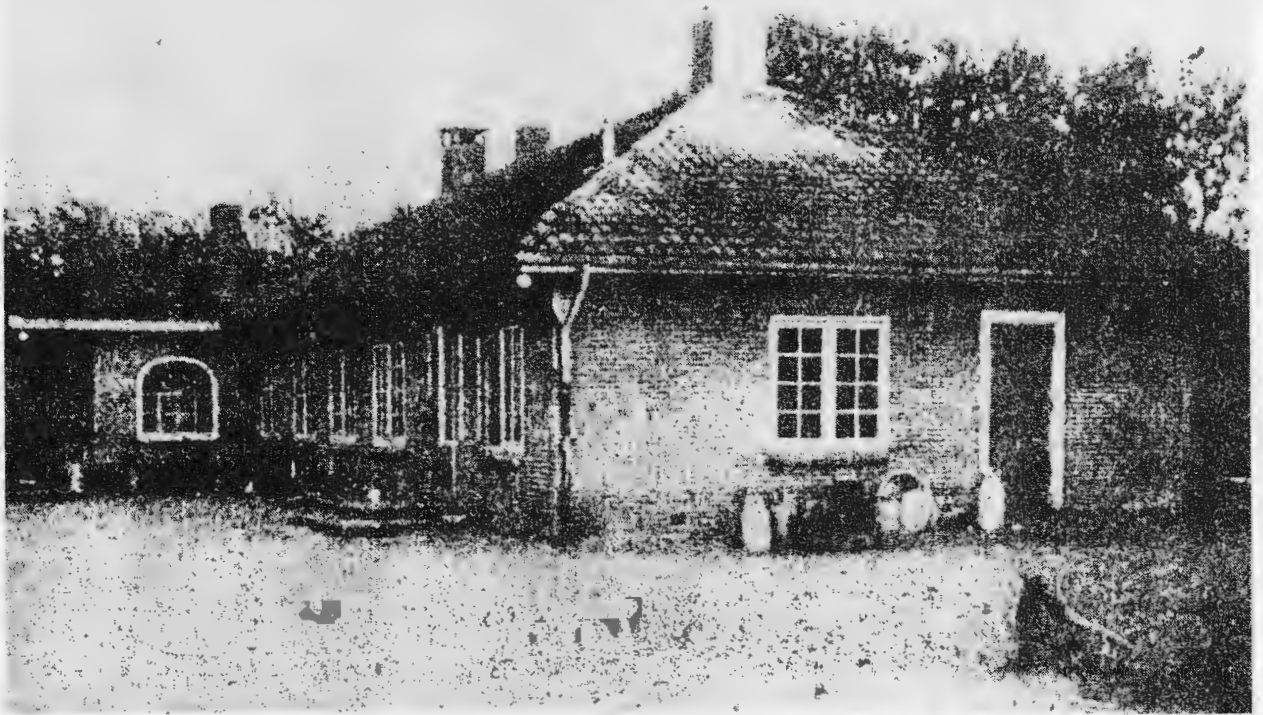
Rust heerste op het Schutsluisterrein, totdat in 1980 acties van de BM (Belangenvereniging Minderjarigen) een nieuwe periode aankondigden. De directie werd overgenomen door de heren Hersbach en Kooiman. Nieuwe maatschappelijke ideeën over jeugdhulpverlening veranderden het beleid. Observatiehuizen hadden geen plaats meer, cliënten werden mondiger, landelijk werd regionaal.

De Schutsluis werd een Centrum voor Jeugdhulpverlening voor jongens en meisjes van 8 tot 16 jaar; de zes leefgroepen kregen een eigen profiel en een eigen gastvrouw. Centrale diensten werden gesloten.

In 1984 legde de overheid ingrijpende bezuinigingen op aan de Jeugdhulpverlening.

De Schutsluis werd daarbij gedwongen om te fuseren met Valkenheide, tien bedden te sluiten en de locatie op te heffen en het werk te verplaatsen naar het Valkenheide-terrein. De Schutsluis ging op in de nieuwe stichting Valkenheide-de Schutsluis.

In 1986 verhuisden directie en administratie samen met twee gemengde groepen. Het zou nog tot 1989 duren voordat het leeg werd opgeleverd en kon worden verkocht.

1943. Hier begon het allemaal in een oud kampbuis "de Boschkamp" in Oud Loosdrecht.

Plaatselijk nieuws etc. etc. + foto Telegraaf 14-5-'43.

PLAATSELIJK NIEUWS

HILVERSUM. — „De Schutsluis" geopend. — Vlak onder den rook van Hilversum opende de vereniging „Pro Juventute Gooiland" vandaag een tehuis voor gedetineerde jongens, dat zij den treffenden naam van „De Schutsluis" gaf. In de vriendelijke, lage gebouwtjes van een voormalig kampbuis aan den Radeweg te Loosdrecht zullen hier straks vier-en-veertig jongens tot den leeftijd van veertien jaar, die wegens het een of ander delict in aanraking zijn gekomen met de justitie, een tehuis vinden, dat voor hen in de plaats moet treden van het Huis van Bewaring, dat zeker voor dergelijke jeugdige delinquenten niet de meest geschikte plaats zou kunnen zijn om hen in het rechte spoor terug te brengen. Hier komen zij in groepen bij elkander, elk onder leiding van een leider en een leidster ten einde zooveel mogelijk de sfeer van een groot gezin te benaderen, tot de Officier van Justitie of de Kinderrechter na enkele maanden, voorgelicht door een uitgebreid rapport van den leider van „De Schutsluis", kan beslissen, wat er verder met hen moet gebeuren om ook deze jonge ontspoorde nog tot nuttige en betrouwbare leden der maatschappij te maken. Een echte „schutsluis" dus, waarin ieder kind afzonderlijk geobserveerd wordt voor men de verder ten aanzien van zijn persoonlijkheid te nemen maatregelen vaststelt.

In de beide gebouwtjes, welke men zoo spoedig mogelijk door een dringend noodigen nieuwen vleugel hoopt te kunnen verbinden, werd gisteren nog druk gewerkt om alles voor de ontvangst van de eerste pupillen in gereedheid te brengen. Met den directeur van dit nieuwe tehuis, dat het vijfde van dezen aard in den lande is, den heer J. van Vliet, hebben we een korten rondgang gemaakt en daarbij een uitstekenden indruk van de inrichting gekregen: prettige ruime „huiskamers", welke elk een groep van 22 jongens met haar leidster en leider zullen kunnen huisvesten, frissche slaapkamers voor vier jongens elk, ruime wasch- en badgelegenheden, kamers voor den directeur en de leidsters en leiders, een ziekenkamer, een strafcel — welke de directeur natuurlijk heel weinig hoopt te gebruiken — en een flinke keuken. In het gedeelte, dat men nog zou willen bijbouwen, zou men dan o.m. nog een onderzoek-kamer voor den psychiater en den arts, een kamer voor bezoeken van de ouders aan de kinderen, een bureau voor den directeur e.d. willen onderbrengen.

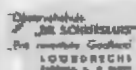
Ook ligt het in de bedoeling een onderwijzer aan de inrichting te verbinden ten einde de jongens gedurende een vijftal uren per dag individueel lager onderwijs te kunnen doen geven. Daarnaast zullen zij natuurlijk moeten worden bezig gehouden met handenarbeid, spelen, lezen, in den tuin werken enz. „De Schutsluis" beschikt hiervoor natuurlijk reeds over schillende boeken en spelen, maar gaarne zou de directeur toch nog het een of ander ter compleeteering in ontvangst nemen. Na een telefoontje naar Loosdrecht 364, zal hij even-tueel gaven dan ook gaarne laten afluken.

Vanmorgen is de inrichting, in tegenwoordigheid van bestuursleden van „Pro Juventute Gooiland" en enkele autoriteiten zonder eenig officieel vertoon geopend. De eerste pupillen worden Maandag verwacht: de eerste maanden wil men dan volstaan met een groep van 22 jongens om na daarna, wanneer ook de leidster eenige ervaring kan hebben opgedaan, te komen tot de volledige bezetting van „De Schutsluis".

„Schutsluis" voor jeugdige boefjes.

Een gedeelte van het observatie-huis „De Schutsluis". Behalve voor onderwijs wordt ook een groot deel van den dag aan sport en spelen gewijd.

ECONOMIC

A. *Explanatory*[illegible]

1. *Myrica* *Myrica*

1. De heer van der Meer
 2. De heer van der Meer
 3. De heer van der Meer
 4. De heer van der Meer
 5. De heer van der Meer
 6. De heer van der Meer
 7. De heer van der Meer
 8. De heer van der Meer
 9. De heer van der Meer
 10. De heer van der Meer
 11. De heer van der Meer
 12. De heer van der Meer
 13. De heer van der Meer
 14. De heer van der Meer
 15. De heer van der Meer
 16. De heer van der Meer
 17. De heer van der Meer
 18. De heer van der Meer
 19. De heer van der Meer
 20. De heer van der Meer
 21. De heer van der Meer
 22. De heer van der Meer
 23. De heer van der Meer
 24. De heer van der Meer
 25. De heer van der Meer
 26. De heer van der Meer
 27. De heer van der Meer
 28. De heer van der Meer
 29. De heer van der Meer
 30. De heer van der Meer
 31. De heer van der Meer
 32. De heer van der Meer
 33. De heer van der Meer
 34. De heer van der Meer
 35. De heer van der Meer
 36. De heer van der Meer
 37. De heer van der Meer
 38. De heer van der Meer
 39. De heer van der Meer
 40. De heer van der Meer
 41. De heer van der Meer
 42. De heer van der Meer
 43. De heer van der Meer
 44. De heer van der Meer
 45. De heer van der Meer
 46. De heer van der Meer
 47. De heer van der Meer
 48. De heer van der Meer
 49. De heer van der Meer
 50. De heer van der Meer
 51. De heer van der Meer
 52. De heer van der Meer
 53. De heer van der Meer
 54. De heer van der Meer
 55. De heer van der Meer
 56. De heer van der Meer
 57. De heer van der Meer
 58. De heer van der Meer
 59. De heer van der Meer
 60. De heer van der Meer
 61. De heer van der Meer
 62. De heer van der Meer
 63. De heer van der Meer
 64. De heer van der Meer
 65. De heer van der Meer
 66. De heer van der Meer
 67. De heer van der Meer
 68. De heer van der Meer
 69. De heer van der Meer
 70. De heer van der Meer
 71. De heer van der Meer
 72. De heer van der Meer
 73. De heer van der Meer
 74. De heer van der Meer
 75. De heer van der Meer
 76. De heer van der Meer
 77. De heer van der Meer
 78. De heer van der Meer
 79. De heer van der Meer
 80. De heer van der Meer
 81. De heer van der Meer
 82. De heer van der Meer
 83. De heer van der Meer
 84. De heer van der Meer
 85. De heer van der Meer
 86. De heer van der Meer
 87. De heer van der Meer
 88. De heer van der Meer
 89. De heer van der Meer
 90. De heer van der Meer
 91. De heer van der Meer
 92. De heer van der Meer
 93. De heer van der Meer
 94. De heer van der Meer
 95. De heer van der Meer
 96. De heer van der Meer
 97. De heer van der Meer
 98. De heer van der Meer
 99. De heer van der Meer
 100. De heer van der Meer

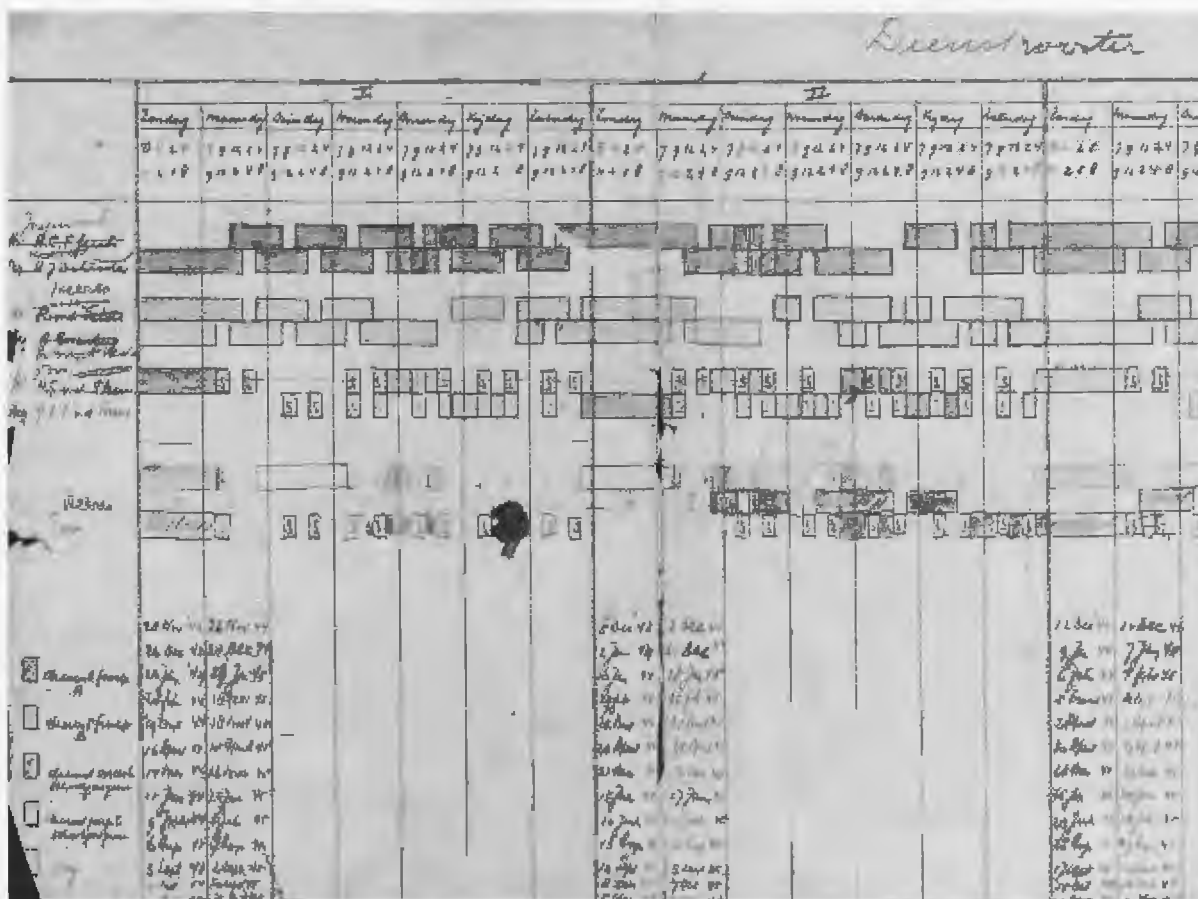
1. spot - iron,
2. small beauty's
3. native - white.
4. white -
5. green - black.

A black and white photograph showing a man in a suit standing at the front of a classroom, addressing a group of students. The students are seated at desks, and the room has a chalkboard and a map on the wall.

Groepsfoto - één van de jongere groepen
(let eens op de dikke boterbammen!).

Groep "de Leeuwen" waren de voetballers in spē.

*Vernieuwing is geen overbodige luxe! Een slaapkamer met een dubbele krib van 2 bij 1,5 meter.
En het waslokaal dan?*

Toestand Schutsluis is verergerd

Perspectieven zijn echter
hoopgevend

HILVERSUM. — In het jaarverslag van „Pro Juventute Gooiland” wordt o.m. gemeld dat de oprichting van de afdeling Naarden—Bussum, waarvan reeds in het verslag van 1950 sprake was, vruchten heeft afgeworpen. De heer N. F. A. de Graan, ambtenaar voor de kindervetten, werd definitief aan deze afdeling toegevoegd en rapporteerde over 81 gevallen. Het aantal commissies werd, door uitbreiding van de werkzaamheden, vermeerderd met de bouwcommissie Schutsluis en de commissie voor voogdij en regerings-pupillen. Deze methode van werken, waarbij het bestuur dus wordt bijgestaan door deskundigen, blijkt zeer goed te voldoen. De bouwcommissie heeft tot taak de wat vage bouwplannen voor de Schutsluis op papier vastere vorm te geven. De actie voor het bouwfonds van de Schutsluis had een bevredigend resultaat. Tevens werd een propaganda-comité opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers uit de diverse Gooise gemeenten.

Het comité ondernam talrijke activiteiten. Het aantal uitgebrachte rapporten is 394. Ontvangen werden 115 processen-verbaal, betrekking hebbende op 187 minderjarigen, waarvan 166 jongens en 21 meisjes. De toestand van de Schutsluis, zo wordt in het verslag opgemerkt, is nog erger geworden dan in 1951, toen zij reeds onhoudbaar was. De perspectieven zijn echter veel gunstiger geworden, al zal nog veel moeten gebeuren eer de eerste steen wordt gelegd.

Oplossingen gaarne per briefkaart, waarop aan de voorside, behalve 7 cts voor porto, 50 cts aan geldige postzegels is bijgeplakt, in te zenden aan: „Schutsluis”, Hilversum.

Het inzenden van meerdere briefkaarten is toegestaan. Wie per giro wil deelnemen, kan storten of overschrijven op postrekening 32750 v.d. Amsterdamse Bank te Hilversum.

In dat geval schrijft men de oplossing op de achterzijde van de girostrook. Giro-inzenders dingen zo vaak mede, als zij 50 cts storten of overschrijven. Dus voor 1. twee maal; voor f 2.50 vijf maal, enz. Laatste dag van inzending: Dinsdag 10 Nov.

De trekking vorige

De juiste oplossing:

Laat de kaarten binnenstromen
dan zal 't huis er zeker komen

*

De trekking heeft ten overstaan van notaris mr B. J. Hoetink te Hilversum plaats gehad.

*

UITSLAG TREKKINGSLIJST-WEDSTRIJD

Bekroond werd de inzending van mej. M. F. Marjee, Copernicusstraat 68 II, Den Haag (Jan Schut en Pietje Sluis) met het rijwiel.

de nieuwe prijsvraag van Stichting Bouwfonds „Schutsluis”

(o.v. PRO JUVENTUTE GOOILAND)

OPLOSSINGEN gaarne per briefkaart, waarop aan de adreszijde, behalve het porto van 6 cts. nog 50 cts. aan geldige postzegels is geplakt. Adres: Stichting Bouwfonds Schutsluis, Hilversum. Inzendingen: uiterlijk Maandag, 10 Nov., posten. Het inzenden van meerdere oplossingen is toegestaan. Wie per giro wil deelnemen, storte 50 cts. of veelvoud daarvan, op postrekening 32750 van de Amsterdamse Bank te Hilversum. In dat geval schrijft men de oplossing op de achterzijde van de girostrook. Wie f 2.50 stort of overschrijft, dingt dus 5 a mede, enz.

DE TREKKINGSLIJST, bevattende de namen, en adressen, van alle winnaars, en w. bovendien

1e Prijs:

2e Prijs:

500 waardevolle prijzen!

(Trekkinglijst met St. Nicolaas in huis!)

afbeelding rechtsboven:

Stichting Bouwfonds „Schutsluis” werd opgericht.
Eerste activiteit: een grootse prijsvraag met geweldige prijzen.

afbeelding hiernaast:

In het kader van het 10-jarig bestaan presenteren Jan Schut en Pietje Sluis een grote jubileumprijsvraag!

In 1953 werd „de Schutsluis” een zelfstandige stichting. Tengevolge van de voorgenomen nieuwbouw vond men in Doorn een kavel bosgrond van 11.86 ha. Op dit terrein werden voor f 1.018.000,— paviljoens, kantoorruimtes en een school gebouwd.

PROVINCIAAL BESTUUR VAN UTRECHT

5e afdeling.
Nr. 500/444.

De Gedeputeerde Staten van Utrecht
verklaren:

dat punt XIV van het renvooi van de door hun College op 3 januari 1950 vastgestelde herziening van het uitbreidingsplan in hoofdzak van de gemeente Doorn beoogt mogelijk te maken de oprichting door de Vereniging "De Schutsluis" van een observatiehuis oier vereniging aan de Sterkenburgerlaan te Doorn (bevattende een of meer schoolgebouwen, + 9 woningen voor jongens en leiders, + 4 woonhuizen voor gehuiste leiders, een onderzoekcentrum, een personeelcentrum voor omgehouden en een gebouw voor huishoudelijke en administratieve doeleinden), alles mits met inachtneming van het maximum percentage van 15% van het bijbehorende terreinoppervlak, bedoeld sub b van punt XIV van het renvooi van genoemd uitbreidingsplan.

Utrecht, 28 februari 1956.

DE GEDPUTEERDE STATEN VOORMERD,

[Handwritten signature] Voorzitter.

[Handwritten signature] Griffier.

"Groen licht" voor de zorg voor kinderen in de schaduw!

MINISTERIE VAN JUSTITIE

Aan het bestuur van de Stichting
"De Schutsluis",
Schapendrift 3,

DOORN

Uw brief van 31 januari 1961

Directie Kinderbescherming
Kennis Nr. IX 112-IIa.

Onderwerp officiële opening

's-GRAVENHAGE, 23 februari 1961.

In antwoord op uw brief van 31 januari 1961 heb ik de eer u mede te delen, dat ik gaarne aan uw verzoek voldoe uw nieuw observatiehuis te Doorn te openen.

Wat de beide door u genoemde data betreft, geef ik de voorkeur aan dinsdag, 9 mei 1961. Ik verneem dan nog gaarne van u op welk uur u mij verwacht.

De Minister van Justitie, *[Handwritten signature]*

Van de Minister van Justitie

Bijlage(n)

POSTADRES: PLEIN 2 - 'S-GRAVENHAGE

Verzamelde slechte en slechte in één brief te behandelen en bij beantwoording het kenmerk te vermelden

In 1960 kon de verhuizing naar het nieuwe onderkomen in Doorn beginnen. Op 9 mei 1961 opende de Minister van Justitie mr. A.C.W. Beerman het prachtige complex.

Doorn, april 1961

De Raad van Beheer van de Stichting "De Schutsluis" heeft de eer U uit te nodigen tot het bijwonen van de officiële opening van zijn nieuwe observatie centrum "De Schutsluis" te Doorn, op dinsdag 9 mei 1961 des middags te 14.00 uur.

De opening zal worden verricht door Zijne Excellentie de Minister van Justitie Mr. A. C. W. Beerman. Bij deze opening zal tevens de aan ons centrum verbonden school officieel in gebruik worden genomen.

U wordt verwacht te uiterlijk 13.55 uur in de Aula van de school, Jan Ligthartlaan 1 te Doorn.

Gaarne gunstig antwoord.
vóór 1 mei n.s.

Wandelcostuum

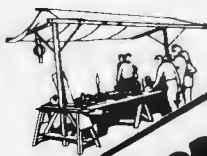
Indien deze uitnodiging is gericht tot een bestuur of instantie, verzoeken wij U in verband met de beschikbare plaatsruimte niet meer dan twee vertegenwoordigers af te vaardigen.

Een plek waar je jezelf kan zijn.

23 MEI 1981

rommelmarkt

DOORN

"DE
SCHUTSLUIS"

PERIODE 1984 - 1996

De ingrijpende bezuinigingen door de overheid begonnen in de jaren en lopen door tot ver in de jaren negentig. De exploitatiekosten waren hoog, vermindering in capaciteit bracht vele instellingen in de problemen.

Zo moesten "Valkenheide" en "de Schutsluis" samen 1,5 miljoen bezuinigen. Beide instellingen moesten zoveel inleveren, waardoor zij niet meer afzonderlijk konden functioneren.

Een fusie bleek een overlevingsmogelijkheid en werd in 1986 een feit, onder de naam "Valkenheide/de Schutsluis", centrum voor Jeugdhulpverlening ontstond een nieuw internaat. Na diverse aanpassingen op het "Valkenheide"terrein werden de bewoners van "de Schutsluis" verhuisd naar "Valkenheide", voorwaar geen gemakkelijke stap!

"Contouren van een nieuw beleid" leidden tot ingrijpende plannen voor reorganisatie, inbegrepen de sloop en nieuwbouw.

Juist voor de fusie een directiewisseling ...

Valkenheide/de Schutsluis: een eigen plaats in de jeugd- hulpverlening

Maarsbergen, 1 maart 1985

Het bestuur van "Valkenheide" nodigt U uit voor een bijeenkomst in de "Valkenburcht" op het terrein van "Valkenheide", op vrijdag 29 maart a.s. te 14.30 uur, waarin afscheid zal worden genomen van de huidige directeur de heer W.H. Kooiman. Tevens is er dan gelegenheid om kennis te maken met de nieuwe directeur de heer L.J. Hofland.

Mr J.A. Boumeester
voorzitter

Eens de plek voor vijf bankwerken.

Ook het zwembad werd verleden tijd.

De kazerne-achtige "grote kant" valt onder de slopershamer.

Op deze plek staat nu de sporthal. Stond hier vroeger niet het lokaal voor schilderen en timmeren?

In 1988 wordt nog op twee lokaties gewerkt aan de nieuwe doelstelling: "Geïntegreerde behandeling met betrekking tot residentiële hulp, onderwijs en vrijetijdsbesteding." Een nieuwe bezuinigingsronde verminderde de capaciteit van 115 naar 103 bedden. Vanaf mei 1989 is al het werk geconcentreerd op het "Valkenheide"-terrein. Een stuurgroep gaf leiding aan de laatste fase van de omvangrijke reorganisatie welke eind 1990 werd afgerond. Een duidelijke functie in de jeugdhulpverlening was ontstaan.

Getallen zeggen niets, getallen zeggen alles.

In 1991 was er door onderbezetting een exploitatietekort.

Concrete doelen, "piketpalen", werden: bezetting boven de 90%, wegwerken van het exploitatietekort en terugdringen van het ziekteverzuim. In 1992 kwam de bezetting op 94,5%, het financiële beeld bleef echter nog zorgelijk. In 1993 werd het tekort fors ingelopen en in 1995 was er zelfs een klein overschot. Grote zorg bij het bestuur bleef het "overleven" van "Valkenheide/de Schutsluis". In het voorjaar van 1994 kwam het bericht dat de adviescommissie van het Regionaal Samenwerkingsverband het provinciaal bestuur van Utrecht adviseerde dat "Valkenheide/de Schutsluis" de nieuwe golf van bezuinigingen van ruim zeven miljoen maar moest ophoesten. Een onaanvaardbare zaak! Bestuur en directie gaven via televisie en kranten in duidelijke taal respons. Het provinciaal bestuur koos in 1995 voor een andere lijn, omvat in het plan "Jeugdhulpverlening 1995-1998". De sluiting die "Valkenheide" dreigde te overspoelen, was gekeerd; al blijft een grote bezuiniging dreigen. Uiteindelijk valt ook dit mee. In 1996 ontkomt "Valkenheide" niet aan een inkrimping van tien procent en een daarbij horende reorganisatie. Diverse medewerkers, vaak met een lange staat van dienst, moeten "Valkenheide" vroegtijdig verlaten.

Inmiddels is de lange naam "Valkenheide/de Schutsluis" weer vervangen door "Valkenheide". Onder deze naam en met een duidelijke functie voor de toekomst, klaar om een nieuwe eeuw in te gaan.

Nieuwbouw Scholengemeenschap Maarsbergen.

Uitbouw hoofdgebouw "Valkenbeide".

Nieuwbouw sportzaal "de Valk".

Ideale ruimte voor vrijetijdsbesteding.

Nieuwbouw "de Sprong", voortgezet speciaal onderwijs.

Een goede stageplaats blijkt de keuken van Valkenbeide.

Jongerenraad in 't Honk bijeen (1991).

Het restaurant van de Scholengemeenschap Maarsbergen.

Werken aan je toekomst.

Winnen of verliezen?

Valkenbeide verkoopt een deel van haar woningen (1996).

Wachtend op nieuwe bewoners.

VALKENHEIDE - OP WEG NAAR 2000

Valkenheide is een residentiële voorziening voor jongeren met ernstige gedragsproblemen. Deze problemen hangen samen met hun familie, school of werk en vrijetijdbesteding. De meeste jongeren hebben veel tijd nodig om op deze gebieden een ander perspectief te ontdekken en daaraan vorm te geven. Dat kan alleen door hen intensief te begeleiden.

Valkenheide biedt jongeren een plek waar ze worden opgevangen, verzorgd, geobserveerd, behandeld en begeleid.

Het ligt in Maarsbergen op een enigszins besloten terrein in de bosrijke omgeving van de Utrechtse Heuvelrug. Er zijn tien leefgroepen die plaats bieden aan 91 jongeren.

Op het terrein zijn twee scholen gevestigd waar de jongeren naar toe kunnen gaan. Na school kunnen ze kiezen voor verschillende voorzieningen voor vrijetijdbesteding en recreatie.

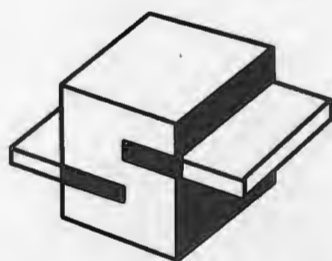
Valkenheide biedt geïntegreerde hulpverlening. Op drie gebieden, te weten wonen, onderwijs en vrije tijd, heeft Valkenheide behandelingsprogramma's ontwikkeld die goed op elkaar zijn afgestemd. De jongere kan op deze manier zijn probleemgedrag bijsturen.

De leefgroepen bieden hen gerichte vormen van behandeling en begeleiding.

De onderwijsvoorzieningen sluiten aan op de mogelijkheden van de jongeren en de sport-, spel- en vormingsprogramma's hebben tot doel dat zij hun vrije tijd op een zinvolle manier kunnen besteden.

Valkenheide

De Schutsluis

Valkenheide/ De Schutsluis

Valkenheide

COLOFON

Samenstelling en tekst : Ger Weenink
Lay-out : Jan Kracht (Kinderdorp "Neerbosch")
Druk : Van den Berg's Drukkerij B.V., Maarn
Met speciale dank aan : Jan de Heus sr.

Fotoverantwoording:

L. Cijvat
S.W. Blom
A. van Greuningen
G. Datema
J. Thomassen
L. Schoonhoven
A.P. de Leeuw
G.B. Weenink
archief "de Valkenheide"
archief "S.G.M."
archief "de Sprong"
J. de Heus sr.

Valkenheide

Centrum voor
Jeugdzorg

Valkenheide 26
3953 MD Maarsbergen
Tel: 0343 439211
Fax 0343 439223